Թ ՏԱՐԻ 2450 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 17 ԱՐԵՒ 4384 24 ՄԱՐՏ 1892 8 ՌԱՄԱԶԱՆ 1309 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԻՏԻ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դահեկան արծաթ	150
» »	Վեցամսեայ	» »	75
» »	Եռամսեայ	» »	40
Օտար երկիրներ	Տարեկան	ֆրանք	56
» »	Վեցամսեայ	»	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր.	Տարեկան	Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց [illegible] ծախքի միօրինակ		Ղրուշ	50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՄԱՐՏ 24/5 ԱՊՐԻԼ 1892

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆՔ

Ազգային կացութիւն

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՀԱՅՈՑ ԳՈՐԾԵՐ

Տփղիսի թերթերն, հայերէն և ռուսերէն, զորս վերջին երկու սուրհանդակները բերին մեզ, որոշ գաղափար կուտան այն պարագայից վրայ յորս կատարուած է մարտ 8 ի կիրակին Վրաստանի և Իմերէթի թեմին աշխարհական պատգամաւորի ընտրութիւնն։

Ինչպէս խմբագրականով մը բացատրեցինք արդէն, խնդիրն ո՛չ այնքան Ամենայն Հայոց Հայրապետի առաջիկայ ընտրութեան մէջ աշխարհական պատգամաւոր մը աւելի կամ նուազ լինելուն վրայ էր։ Խնդիրն հո՛ն էր որ այս եկեղեցական ընտրութիւն առիթ կ՚ընծայէր Ռուսիոյ Հայոց ամենէն զարգացեալ թեմին մէջ ազգային լրագրական և եկեղեցական տեսութեամբք երկու տարբեր դպրոցներու կամ կուսակցութիւններու բաղդատական ույժն իմանալու։ Արդէն ի մէջ բերինք ռուսերէն չեզոք թերթի մը՝ [illegible] նկարագրութիւնը մարտ 8 ի ընտրութեան վրայ, և Նոր Դարի ընդարձակ նկարագրութեան մէկ մասն։ Իր համառօտ ծանօթութեան մէջ Մշակ ալ նոյն իրողութիւններն հաղորդած էր։

Այսպիսի ժողովներ Ռուսիոյ մէջ յաճախ չկազմուելուն պատճառաւ, ժողովական այնպիսի հնարքներ կան որք Ռուսիոյ Հայոց մէջ թերեւս նորութիւն համարուին։ Բայց ուրիշ տեղեր ուր ժողովներ շատ անգամ կը գումարուին և կուսակցութիւնք կ՚երեւին, ուրանց վարպետութիւն կարծած այն հնարքներ արդէն հնութեանց կարգին մէջ դասելի են։ Օրինակի համար, երբ Մշակականք տեսեր են թէ իրենք փոքրամասնութիւն են ժողովոյն մէջ, չուզելով ի ներկայութեան դատավճիռ լսել, գերադաս համարեր են ի բացակայութեան դատապարտուիլ։ Ժողովէն այսպէս «առնել քալել»՝ երբ գիտէք թէ ժողովոյն արդիւնքն աննպաստ պիտի լինի ձեզ, նոյնքան հին խաղ մ՚է որքան հին բան մ՚է ժողով կազմել խնդիր մը որոշելու կամ ընտրութիւն մը կատարելու համար։

Թէև Մշակականք փորձեցին կարծել տալ ժողովրդեան թէ 43 պատուիրակաց նոյն աւուր ժողովէն մեկնելովը ժողովը կորուսած եղաւ իւր օրինական ույժ, որով և Մեծ. Պ. Պ. Աբգար Յովհաննէսեանի և Սպանդար Սպանդարեանի ընտրութիւնն օրինաւոր չէ, բայց այս խաբէական փորձ յաջողութիւն չունեցաւ մարտ 8էն ի վեր, ինչպէս չէր ունեցած նոյն օր։ Խնդիրը պարզ է․

—Մէկ-երկու ամիս յառաջ պաշտօնապէս որոշուած էր թէ մարտ 8ին աշխարհական պատգամաւորի ընտրութիւնը պիտի կատարուի Տփղիսի մայր-եկեղեցւոյն մէջ։ Տփղիսի և անոր ենթակայ վիճակաց 103 պատուիրակներէն հազիւ 10ին բացակայութեամբ, ժողովը կը բացուի։ Պ. Գ. Արծրունի դիտողութիւն կ՚ընէ թէ այս ժողով ապօրէն է, զի մէկ երկու եկեղեցեաց ընտրութիւնք բեկուած են Առաջնորդին կողմէ, և Սինոդէն վերջնական որոշում չէ եկած դեռ։ Որովհետեւ քանի մը պատուիրակներ բացակայ են, ուրեմն չենք կրնար ժողով կազմել օրինաւորապէս, այս էր Մշակի խմբագրին փաստը։ Պ. Գրիգոր Արծրունի քաղաքավարութիւն չունենար կենալու և իր առարկութեան տրուելիք պատասխանը լսելու։ Կ՚առնէ կը քալէ ժողովէն, իր հետեւորդաց հետ։ Գեր. Առաջնորդը կը բացատրէ թէ ինք իր թեմին մէջ կատարուած ընտրութեանց օրինաւորութեան պատասխանատու է։ Իրեն ապօրէն երեւցած մէկ քանի ընտրութիւններ՝ ներկայացեալ բողոքներու համաձայն՝ բեկած է։ Չորս շաբաթէ ի վեր իւր այս տնօրինութեան դէմ բողոք մատուցուած էր Սինոդին։ Եթէ Սինոդն հակառակ որոշում մ՚ունենար, չէ՞ր կրնար մինչեւ այն օրն հաղորդել, կամ յետաձգել ժողովը, քանի որ վաղուց յայտնի էր թէ պատգամաւորի ընտրութիւնը մարտի 8ին պիտի կատարուէր։

Եւ յետոյ, եթէ մի քանի պատուիրակաց ընտրութիւնը տեղի չունենալուն, կամ ընտրեալ պատուիրակաց ներկայ չգտնուելուն համար վերջնական ընտրութիւնն յետաձգել պէտք է, ուրեմն ի՛նչ բանի համար օր առաջ թուական կ՚որոշուի ամեն աստիճանի ընտրութեանց համար։ Ուրեմն, Կաթողիկոսի ընտրութիւնն ալ որ մայիս 3ին պիտի կատարուի, պէտք չէ նոյն օր տեղի ունենայ եթէ Հայոց այնքան թեմերու պատգամաւորք ամբողջովին հասած չլինին Էջմիածին, կամ եթէ ո՛ և է թեմի ընտրութեան օրինաւորութեան մասին վէճ ծագի։ Տփղիսի ընտրութեան մասին, Կաւկասիոյ կուսակալն արդէն ծանուցած էր թէ պատուիրակաց երկու-երրորդին ներկայութեամբ ժողով կրնայ բացուիլ, և այս պայման կատարուած էր։ Եւ որ կարեւորագոյն է, քաղաքային կառավարութեան կողմէ Պ. Մ. Ս. Ամիրով պաշտօնապէս ներկայ կը գտնուի ժողովոյն, Գեր. Առաջնորդին աջ կողմը բազմած, և երբ Պ. Գ. Արծրունւոյ և հետեւորդաց մեկնումէն ետքը խնդիր կը ծագի թէ ժողովը կրնա՞յ չարունակուիլ, «Իշխանութեան ներկայացուցիչ» Պ. Ամիրով հետեւեալը կը յայտարարէ․

«Ես ոչինչ արդելքներ չեմ գտնում ժողովը չարունակելու, և համարում եմ այդ չարունակութիւնը բոլորովին օրինական, ինչպէս և նրա բացումը ժողովի անդամների օրինական թուի ներկայութեամբ։

«Այն անձինք, որոնք թողեցին այս ժողովը, ձեռնպահ պէտք է ճանաչուին. ո՛չ ոք իրաւունք չունէր կանգնեցնել (կեցնել) նրանց։

«Ես միանգամայն կանոնաւոր եմ համարում ժողովի չարունակութիւնը, և խնդրում եմ ձեզ, Պարոններ, չընդհատել ձեր պարապմունքը։»

Մնացեալն յայտնի է — Ի ներկայութեան 51 ժողովականաց, Պ. Աբգար Յովհաննէսեան 46 քուէով պատգամաւոր և Պ. Ս. Սպանդարեան 43 քուէով պատգամաւորի փոխանորդ կ՚ընտրուին, և երբ դուրս կ՚ելնեն, եկեղեցւոյն ընդարձակ ծառազարդ բակին և շրջակայքը խռնած հոծ բազմութիւնն ամենայն բարեկարգութեամբ և օրինաւորութեամբ համակրութեան ջերմագին արտայայտութիւն մը կ՚ընէ, մինչեւ իսկ Կաւկասիոյ մէջ և Ռուսիոյ ուրիշ կողմերը տիրող ծանօթ սովորութեան համեմատ՝ իրենց ուսերուն վրայ կը տանին ընտրեալ երկու պատգամաւորներն։

Հետեւեալ օրը [illegible] ռուսերէն թերթն ամենայն անկողմնակալութեամբ պատմելով գործը, գովեստիւք կը խօսի Հայ Եկեղեցւոյ մէջ պահուած ընտրական դրութեան վրայ, և Կաթողիկոսի նշանակութիւնը պարզելէն ետեւ, օրուան դէպքին գալով, Մշակականաց ընթացքն ապօրէն կը գտնէ, և կը պախարակէ զանոնք, ժողովոյ օրինաւոր գործողութիւնը խափանել փորձելնուն համար։

Ըստ մեզ, Պ. Գ. Արծրունի, փոխանակ կասկածելի ցուցնելու թէ Պ. Ա. Յովհաննէսեան և Պ. Սպանդարեան օրինաւորապէս ընտրուած չեն, աւելի բանաւոր բան մ՚ըրած կը լինէր եթէ գոհութիւն յայտնէր դէմ 42 հետեւորդ գտնելուն համար․ զի այսօր ստուգուած է որ այդ թիւն իսկ իրեն անհնար էր գտնել, եթէ ամիսներէ ի վեր՝ արտաքոյ ռուսահայ կղերին ա՛յնպիսի անուն մը դրած չլինէր իւր յօդուածոց մէջ՝ որոյ առջեւ կ՚ակնածին իւր ընթերցողք, և որուն համար միայն միացած էին իրեն հետ (*), մինչդեռ հակառակ կուսակցութիւնը մանաւանդ ո՛չ մէկ անուն յառաջ քշած էր նոյն միջոցին, առաջիկայէն վերապահելով համաձայնիլ ուրիշ վայրերու պատգամաւորաց հետ և աշխատիլ ընտրութեան տաճկաստանցի արժանաւորագոյն եպիսկոպոսաց ո՛ և իցէ միոյն։

* * *

Պ. Աբգար Յովհաննէսեանի նուէրը

Արձագանք և Նոր Դար ընդարձակ խմբագրականներով ի վեր կը հանեն մարտ 8ի ընտրութեան կարեւոր նշանակութիւնն։ Հաճութեամբ կ՚արտատպենք մեծագոյն մասն այն խմբագրականին զոր Պ. Աբգար Յովհաննէսեանի թերթն հրատարակած է իւր մարտ 11ի թուով․

Մարտի 8ի երեսփոխանների ժողովը կատարեց իւր գործը, Վրաստանի և Իմերէթի հայաշատ թեմն ընտրեց իւր ներկայացուցչին։

Թերթիս խմբագիրը, որ արդէն երկու անգամ արժանացել էր մեր թեմի պատգամաւորութեան պատուին, այս անգամ եւս նշանաւոր մեծամասնութեամբ ընտրուեցաւ։

Հաւատարմութեան այս քուէն, որ մարտի 8ին տուաւ ժողովուրդը պ. Ա. Յովհաննիսեանին, ազնուութեամբ վաստակած քուէ էր։ Կրկնակի պատգամաւորութեան ժամանակ թեմիս ներկայացուցիչը կատարել էր իրեն ընտրողների իղձերն ու ցանկութիւնները անթերի կերպիւ։

Իբրեւ ժողովրդից ընտրուած և նրա վսեմ շահերի թարգման, թեմիս պատգամաւորը Ս. Էջմիածնի կաթողիկոսական ընտրութեան ժողովների ժամանակ կատարել է իւր սրբազան պարտքը իւր խղճի եւ հասարակութեան առաջ։

Ընտրութեանց վայրկեանին նրա քուէն չէ բռնաբարել ո՛չ մի անձնական հաշիւ և ոչ մի անհատական բարեկամական զգացմունք։

Հասարակական պատուոյ պաշտօնների միակ վարձատրութիւնը ժողովրդի վստահութեան արտայայտութիւնն է․ այդ վստահութեան ամենափայլուն ապացոյցն էր մարտի 8ի ընտրութիւնը, որ ամէն մի հասարակական ուղղամիտ գործողին պէտք է խրախուսէ։

Կիւրակի օրուան ընտրութիւնը ոչ միայն հաւատարմութեան քուէ էր թեմիս նախկին պատգամաւորին, այլ մի մեծ յաղթանակ հասարակութեան լուրջ մասի։

Այդ յաղթանակը կրկին ապացուցեց, որ մեր հասարակութեան ստուար մասը կարող է մոռանալ ամեն անձնական հաշիւ յօգուտ Եկեղեցու վսեմ շահերի։

Թանգ է մեզ համար այսպիսի մի մեծ իրողութիւն արձանագրելը, որպէս օրինակ ապագայի համար։ ․ ․ ․ ։

Գրեթէ կիսամեայ ժամանակ է, որ մի կուսակցութիւն,— որի պարագլուխն է երբեմն կրօնական տեսակէտով «անխտրական», իսկ այժմ «հողմերի ազդեցութեամբ» կղերական դարձած Մշակ լրագրի Պ. խմբագիրը,—ամենայն ճիգն էր թափում ընտրութեան այս ելքը խանգարելու։

Ընտրական պայքարի բոլոր նրբութիւններն ուսումնասիրած, Պ. Արծրունին և իւր մի քանի համախոհները չարունակ գործում էին․ նրանք յաջողութեան հասնելու ո՛չ մի միջոց չէին խնայում. նրանց նպատակն էր յաղթել․ ուստի ընտրութեանց կեղծ անուան տակ ամենայն միջոց սուրբ էր հաշւում։

Ընտրական գործը յաջողացնելու համար ժողովրդական ձայնորսները շրջում էին թեմիս գաւառներն ու քաղաքիս ծխականների տները․ քահանաներ էին գրաւում խոստումներով, ձայներ էին տեղափոխում եկեղեցուց եկեղեցի, ձայներ էին ստեղծում բժշկական, տնտեսական և այլ շատ ճնշումների ազդեցութեամբ։ ․ ․ ․ ։

Եկեղեցիների մէջ կատարուած ընտրութեան ժամանակ տեսնելով այս աստիճանի չփոթութիւն, թեմիս Սրբազան Առաջնորդը չէր կարող անտարբեր մնալ․ ուստի իւր իշխանութեամբ պատնէշ կանգնեց այդ օրինակ յարձակմանց։

Ինչպէս բոլոր ընտրութեանց ժամանակ պատահած է, մեծամեծ զեղծումներով կատարուած մի քանի ընտրութիւններ քանդուել են, որպէս զի նորերը կանոնաւոր կերպիւ տեղի ունենան։

Այսպիսի միջոցներ աւելի յաճախ ձեռնարկել է թեմիս նախկին Ս. Առաջնորդը (Արիստակէս եպ. Սեդրակեան)։

Այն՝ ինչ օրէնքով և պարզ տրամաբանական դատողութեամբ որոշուած և վճռուած է, հակառակ կուսակցութիւնը մի՛ ճելի համարեց, հեռագիրներ տեղացին Ս. Էջմիածին, մարդիկ ղրկուեցան անկանոնութեան պաշտպանութիւն գտնելու և ոչինչ շահեցան։

Մինչեւ ընտրութեան օրը Ս. Էջմիածնի Սինոդը ո՛չ մի կարգադրութիւն չարաւ, ուստի նրան ստորագրեալ իշխանութեան կարգադրութիւնը պէտք է կատարուէր համաձայն տէրութեան օրէնքի։ ․ ․ ․ ։

Պ. Գրիգոր Արծրունու ընթացքն հասկանալի է․ նա դեռ ձայներ չունեցած յայտնեց որ կամենում է ընտրուել․ ուստի երբ տեսաւ, որ պիտի չը յաջողուի իւր ընտրութիւնը, այն ժամանակ մտածեց, թէ «փախչելն էլ մի շնորհք է»։ Իսկ ի՞նչ բանի վերագրենք նրան հետեւողների ընթացքը։

Մարդիկ կարող են կուսակցութիւն կազմել, կոյր հետեւողներ լինել․ սակայն հասարակութեան առաջ նրանք պարտական են իբրեւ անձինք ներկայանալ և ոչ իբրեւ զրօներ, որ հետեւում են մի որ և է թըւանշանի։

Սակայն այս առթիւ մի այլ անգամ։

Հակառակ կուսակցութիւնը բողոքում է Ս. Առաջնորդի կարգադրութեանց դէմ․ նա անկանոնութիւններ է գտնում գործի մէջ։

Յիշո՞ւմ է արդեօք այդ կուսակցութիւնը, որ նախընթաց ընտրութեան ժամանակ թեմիս նախկին Ս. Առաջնորդն ի՛նչպէս հակառակ օրէնքի և հրահանգի վարուեցաւ։ Ո՞ւր էր այդ կուսակցութիւնը և ինչո՞ւ չէր բողոքում այն ժամանակ․ մի՞թէ այն ժամանակ սինոդը չը կար, մի՞թէ այն ժամանակ լրագրութիւն չը կա՞ր։

Այն հրահանգը որ ընտրութեան համար տուել է Կովկասի նախկին փոխարքան, պատուիրում է Թիֆլիզի ամէն մի եկեղեցուց ԵՐԵՔ երեսփոխան ընտրել, իսկ ամէն գործակալութիւնից («Յաջորդ»ով կառավարուող Փոխ-առաջնորդութիւն) ԵՐԿՈՒ․ արդ, յիշո՞ւմ են Սրբազան Սեդրակեանի երկրպագուք, որ նրա ժամանակ Թիֆլիզի իւրաքանչիւր եկեղեցի ՉՈՐՍ երեսփոխան ընտրեց, իսկ ամէն մի գաւառ միայն ՄԻ երեսփոխան։

Հրահանգի տրամադրութիւնը գաւառների վերաբերութեամբ անարդար է, որովհետեւ Թիֆլիզ քաղաքը իւր 40,000 հայ բնակչով պիտի ունենայ 60 ներկայացուցիչ, (պատգամաւոր ընտրող ժողովին մէջ.) մինչ Գանձակի գաւառը իւր 50,000 հայերով միայն երկու ներկայացուցիչ․ ո՞ւր է քուէի հաւասարութեան սկզբունքը։

Ինչո՞ւ այսպիսի զեղծմանց դէմ չը բողոքեցին այս օրուան բողոքականները։ (Մշակականները)։ ․ ․ ․ ։

Մեր թեմի պատգամաւորն ընտրուած է, և կը մասնակցէ Ս. Էջմիածնի Համազգային ժողովին․ ո՛չ մի սպառնալիք նրան այն տեղ իւր պարտքը կատարելուց չի կարող արգելել։

(*)․ Բայց աւելի խելահասներ, գիտնալով թէ ճշգիւ ո՛վ կը լինի «Մշակ»ի ընտրելին, չէին հրապուրուած նորա թափանցիկ հնարքէն, և մինչեւ իսկ իրեն դէմ դարձած էին, օրինակի համար Պ. Սունդուկեանցի նման նշանաւոր հեղինակ մը, որ հանրածանօթ է իւր ժողովրդական թատերգութիւններով, և որ այս խնդրոց մէջ Պարոն Արծրունւոյ դէմ իւր գրած մէկերկու նամակաձեւ յօդուածոց շնորհիւ մասնաւոր համակրութեամբ մը ողջունուած էր մարտ 8ի ընտրութեան օրը։ Նմանապէս Պ. Ս. Հախումեան, ռուսահայոց հմուտ գրիչներէն, և դեռ շատեր, Էջմիածնի վերջին գործոց առթիւ, Արիստակէս եպիսկոպոս Սեդրակեանի և «Մշակ»ի կուսակցութեան դէմ դարձած են։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովոյ մարտ 29ի նստին մէջ, խնդիր մը ցոյց տուաւ թէ Կլատսթոնեան Ազատականք և Իռլանտացիք ամեն կէտերու վրայ համաձայն չեն։ Իռլանտայի հողային նոր օրէնքին վիճաբանութեան առթիւ, Հակափառնէլեան իռլանտացի երեսփոխան Պ. Քիլպրայտ առաջարկեց որ իռլանտացի վարձակալք օրինական իրաւունք ունենան պահանջել իրենց կալուածատէրերէն որ բանաւոր գնով մը իրենց ծախեն այն արտերը, ագարակները կամ բնակարանները զորս իրենք (վարձակալք) կը գործածեն, կամ կը մշակեն։ Պարտաւորիչ վաճառման սկզբունքը պիտի ընդունուէր, որով միջոց պիտի տրուէր իռլանտացի վարձակալներուն հեռացնելու այն կալուածատէրներն որոնք դժգոհ են, և պիտի պակսէր թիւն փոքր կալուածատեարց, զորս կ՚ուզուի շատցնել Իռլանտայի մէջ։ Այս հակազատական առաջարկութեան հակառակեցան ո՛չ միայն պահպանողական կառավարութիւնն, այլ եւ Կլատսթոնեանց կողմէ Պ. Քամպէլ, յայտնելով թէ չեն կրնար ույժ տալ այնպիսի առաջարկութեան մը որ տուրք վճարող ժողովրդեան վրայ շատ ծանր և գուցէ անօգուտ բեռներ պիտի դնէ։ Պ. Քիլպրայտի առաջարկն 86ի դէմ 177 ձայնիւ մերժուեցաւ։ Եօթն Կլատսթոնեանք առաջարկին ընդդէմ քուէարկեցին, և միւս ազատականք ձեռնպահ մնացին։

—Կ՚երեւի թէ՝ հակառակ բազմաց ակնկալութեան՝ Կալլէսի իշխանին միակ մնացեալ կրտսեր որդին չպիտի նշանուի իւր հանգուցեալ եղբօր խօսեցելոյն՝ Մէյ իշխանուհւոյն հետ։ Ծօրճ իշխան պիտի նշանուի եղեր իւր հօրաքեռորդւոյն՝ Հէսի Ալիս Վիքթորիա իշխանուհւոյն հետ, որ Վեհ. Վիքթորիա Թագուհւոյն թոռն է, ինչպէս նոյն ինքն Ծօրճ իշխան թոռն է Ն. Վեհափառութեան։ Ալիս Վիքթորիա իշխանուհի դուստրն է հանգուցեալ Ա-

---

—)(20)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԷՄԻԼ ՌԻՇԲՈՒՐ

ՍԱՆՏՐԻՅԵՈՆ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԳՈՐԾԱՏԱՆ ՊԱՐԻԿԸ

Բայց, բարեբաղդաբար, Պլանշ կորովալից, հաստատակամ կին մըն էր։ Անմիջապէս երբ սրբազան պաշտօն նկատեց իր զաւակը չարախօսութիւններէ զերծ կացուցանել։

Չէր ուզեր որ իր այլայլած դիմագծերուն վրայ կարդացուին իր սրտին և իր հոգւոյն տանջանքներն, իր երկար տուայտանքը։

Եւ ինչպէս որ մրմնջած էր իր զաւկին առջեւ զոր կը քնացունէր․

—Ե՛ս քեզի՛ պիտի մնամ, այնպէս ալ հիմակ կ՚ըսէր ինքնին․

—Չեմ ուզեր որ զաւակս բան մը ունենայ որմէ չիկնի։

Այն ատեն, հանդիսաւորապէս, ինքն իրեն կը խոստանար իր սրտին ամենէն խորը պահել իր անձկութեանց գաղտնիքն և յառաջիկային համար անթափանցելի դիմակ մը առնուլ ամենէն սուր հետաքրքրութեանց հանդէպ։

Եւ ամենէն առաջ, ուզեց ինքզինքը փորձել այս գերագոյն ծածկամտութեան մասին, երբ Բոլ արթննալով, կանչեց իր մայրն՝ համբուրելու համար։

Տղուն առաջին մտածումը միշտ իր մօրն համար էր, երկրորդն՝ Աստուծոյ համար, վասնզի երբեք չէր թերանար իր աղօթքն ընել։ Այն առտուն, կարծես պզտիկ մանչըն իր մայրը կը համբուրէր աւելի բուռն գորովով մը, երբ թէ այնքան տխուր տեսնելով զնա, գուշակէր թէ մխիթարութեան պէտք ունի։

Յետոյ, ծնրադիր, ըրաւ իր աղօթքը, շատ պարզ աղօթք, շատ կարճ, բայց սրտաշարժ, մայրական շրթունքներէ սորվուած։

Տիկ. Մելվիլ եւս աղօթեց, տղուն քովը ծնրադրած։

Յետոյ, ինքզինքն աւելի զօրաւոր զգաց։

Աղուորիկին արդուզարդն և նախաճաշն ընել տուաւ, ապա դպրոց ղրկեց։

Տիկ. Մելվիլ պատուհանին վանդակափեղկին կթնած աչուըներովը իր զաւկին հետեւեցաւ, որ ուրախ զուարթ կ՚երթար, կռնակն ունենալով գիրքերով և տետրակներով լեցուն պայուսակն և արդէն իսկ պզտիկ մարդու մը կերպարանքն առնելով։

Այն ատեն միայն, մանկամարդ մայրը մտածեց թէ առտուան այցելութիւնն ընելու էր գործատեղին։

Ինչպէս տեսանք, դրան շրջանակին մէջ երեւցած էր։

Անմիջապէս իր աչուըները Կապրիէլի տեղւոյն վրայ դարձան։

—Լաւ, մտածեց տեսնելով մանկամարդ աղջկան բացակայութիւնը։

«Խե՜ղճ դժբախտ աղջիկ։»

Իր դէմը նստող գործաւորուհեաց ակնարկին տակ, վարդի թեթեւ գոյն մը ելաւ իր տժգոյն այտերուն վրայ։

Թէեւ իր հոգւոյն վիճակը կարելի եղածին չափ ծածկելու կ՚աշխատէր, գործաւորուհիք առանց դժուարութեան նշմարեցին իր տխրութիւնն և այն փոփոխութիւնն որ յառաջ եկած էր իր դիմագծերուն սովորական արտայայտութեան մէջ։

Բայց, ինչպէս ամեն ատեն, այսօր ալ իրենց վարպետին դէմքն ուշի ուշով դիտելէ կը զգուշանային։

Մնաց որ, հազիւ թէ անիկա ներս էր մտած, Օր. Օքթավի ոտքի ելաւ զայն բարեւելու համար։ Յետոյ, ձեռքովը ցուցնելով նմա երկու պարապ տեղերը․

—Կը տեսնէ՞ք, տիկին, ըսաւ։

—Ի՞նչպէս կ՚ըլլայ որ, ըսաւ մանկամարդ կինը զարմանք յայտնելով, Արմանտ չէ եկած։ Զարմանալի բան։

—Մենք սպասեցինք անոր, տիկին․ տեսնելով որ չիգար, առժամապէս անոր տեղն անցայ և օրուան գործերն սկսել տուի։

—Աղէկ ըրիք, օրիորդ Օքթավի, շատ աղէկ ըրիք, շնորհակալ եմ ձեզ։

«Բայց, յարեց կարճ լռութենէ մը ետք, ի՞նչ բան արգելք եղաւ Օր. Արմանտի գալուն։ Օ՛հ, հիւանդ ըլլալու է։

—Կարելի է, տիկին, ըսաւ Օքթավի։

Յետոյ, քիչ մը տագնապեալ, յարեց․

—Օր. Կապրիէլի մասին ալ մտահոգ եմ։

Տիկ. Մելվիլ չի կրցաւ սարսուռ մը զսպել։ Սակայն և այնպէս հանդարտ ձայնով մը պատասխանեց․

—Օր. Արմանտ այսօր գործատուն չպիտի գայ․ հօրը կը սպասէ և թոյլտուութիւն խնդրած է ինձմէ անոր հետ պտըտելու։

Ճիգ մը ընելով որպէսզի չի նշմարուի որ կը ստէ, շարայարեց․

—Կարծեմ թէ Օր. Անկլաս պիտի բաժնուի մենէ․ շատ պիտի ցաւիմ, վասնզի յանձին նորա պիտի կորսնեմ յոյժ ճարտար գործաւորուհի մը։

Աշխատողուհեաց գլուխներն հակած կը մնային իրենց ձեռագործաց վրայ, բայց խոտորնակ նայուածքներ կը փոխանակէին։

Պահ մը լռիկեաց մնալէ ետք, Տիկ. Մելվիլ յարեց․

—Անպատճառ պէտք է որ լուր առնունք Օր. Արմանտի վրայօք։

—Տիկին, այս օրիորդներէ մին կրնայ անոր տունն երթալ։

—Ժամբան քիչ մը երկայն է․ բայց իրաւունք ունիք, Օր. Օքթավի, պէտք է գիտնանք․ ․ ․ ։

Օր. Էօտըլին հաւանեցաւ անմիջապէս Օր. Արմանտի տունն երթալ։

—Շատ աղէկ, այո, Էօտըլին, գացէք, ըսաւ Տիկ. Մելվիլ, բայց շուտ գացէք և շուտ դարձէք, վասնզի սաստիկ մտահոգութիւն կը զգամ։

Աշխատողուհին անմիջապէս պատրաստուեցաւ մեկնելու և մանկամարդ կինն անոր ընկերացաւ մինչեւ սանդուխը։

Ա՛լ տարակոյս չկար, գործաւորուհիք, գլխաւորապէս Օքթավի, լաւ համոզուած էին հիմակ թէ անպատճառ առջի օրուընէ ի վեր ծանր բան մը դառնալու վրայ էր։

Գաղտաբար իրարու կը նայէին, աննշմարելի նայուածքներ կը փոխանակէին։

Օքթավի ներքնապէս շատ յուզուած, շատ տագնապած էր, վասնզի ա՛լ ապահովապէս գիտէր թէ վարպետն իմացած է Կապրիէլի փախուստն։

Հաւանօրէն Տիկ. Մելվիլ սոսկալի յանդիմանութիւն մը ըրած էր խե՜ղճ աղջկան և գուցէ իսկ եւ իսկ վռնտած էր զայն տունէն։

Մենք գիտենք թէ Օր. Օքթավի ի՛նչ ըղձացում կը տածէր Կապրիէլի նկատմամբ։ Ա՛հ, ո՞րչափ կ՚ուզէր գիտնալ։

Փոխանակ անմիջապէս գործասենեակ դառնալու, Տիկ. Մելվիլ ինքնին ըսած էր հառաչելով․

—Հիմակ, երթանք տեսնենք խե՜ղճ աղջիկը։

Եւ աշխուժիւ վեր ելած էր չորրորդ յարկը տանող սանդուխին աստիճաններէն։

Ի՞նչ վիճակի մէջ պիտի գտնէր խեղճ աղջիկը որ անշուշտ իրեն կը սպասէր, ամենասոսկալի անձկութեանց ենթակայ։

Անհուն ցաւ մը կար անոր որուն ամբոքում մը տանելու էր փութով։ Պլանշ տակաւին բան մը որոշած չէր, ի՛նչ ընելիքին վրայ խորհելու կարողութիւն ունեցած չէր․ բայց այսքան երկար ատեն իր դժբախտութեան կիզիչ տպաւորութեան տակ չպիտի մնար։

Դրան հասնելով՝ կանգ առաւ, դողահար, չքացած, և քանի մը բոպէ շունչը բռնելով ականջ դրաւ։ Ամենաչնչին շշուկ մը իսկ չի լսեց։

Յանկարծ, Պլանշ դունատեցաւ և կուրծքին վրայ ահագին ծանրութիւն մը զգաց որ զինք կը ճմլճմլէր։

Ահռելի մտածում մը անցած էր իր վրդոված ուղեղէն։

Երկուքին համար ալ կսկծագին և անգութ այն յայտնութենէն ետքը մանկամարդ աղջկան սարսափելի յուսահատութիւնը միտքը կը բերէր և կ՚երեւակայէր թէ խեղճ աղջիկն անձնասպան եղած պիտի գտնէ։

Ձեռքը ճակտին տարաւ, որ թէեւ քիչ մը առաջ կ՚այրէր, հիմակ սառած էր․ յետոյ ճնշեալ ձայնով մը․

—Բայց ոչ, անկարելի է, մրմնջեց, այդ ամենն անոր ըսելէս ետքն, այդ բանն ըրած ըլլալու չէ։

Զարկաւ դրան։

Պատասխան չկայ։ Ականջ դրաւ։ Ոչինչ։ Ոչ իսկ ամենաչնչին աղմուկ մը որ հասկցունէր թէ սենեկին մէջ կենդանի արարած մը կայ։

Աւելի սոսկալի կերպով տագնապած, Տիկ. Մելվիլ անկուեցաւ։

Բոլոր իր արիւնն երակներուն մէջ կը խուժէր։

—Օ՛հ, Տէ՛ր Աստուած, ո՛հ, Տէ՛ր Աստուած, հեծեց։

(Շարունակելի)

Լիս Իշխանուհւոյն, դուստր Վիքթորիա Թագուհւոյն և ամուսին Հէսի մեծ-դքքսին, որոյ մահն անցեալ օր ծանուցուեցաւ։ Մայիս ամսուն Ալիս Վիքթորիա իշխանուհին յԱնգլիա պիտի գայ, և մի քանի ամիս հոն պիտի լինի իւր մեծ մօր։ Քսան տարեկան է, իւր ապագայ նշանածն ալ մէկ քանի տարի մեծ է իրմէ։ Վիքթորիա Թագուհին շատ յարմար կը գտնէ եղեր իւր այս երկու թոռանց ամուսնութիւնը։

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԵԼՄՏԱԿԱՆ ՎԱՐԿՆ ՅԵՒՐՈՊԱ

Եւրոպեան լրագիրք ոմանք կը կարծեն թէ Օսմ. հին փոխառութեանց արժեթուղթերը դեռ եւս ունին բարձրանալ՝ հետեւեալ պատճառներով գլխաւորապէս․

1. Պարտուց քանակութենէն մեծապէս պակսած ըլլալը վերջերս։
2. Գլխաւճարի գումարին վրայ եղած վերջին յաւելումն, որով պարտուց մայրգումարն աւելի արագապէս պիտի հատուցուի։
3. Պարտուց տոկոսն և գլխամասը վճարելու յաւելեալ հասութից անձումն։ (Հանրային Պարտուց վերջին տարեշրջանը նախորդին վրայ 50,000 ոսկւոյ հասութից յաւելում կը ցուցնէ։)
4. Եւրոպիոյ մէջ շատ մը դրամագլուխ տրամադրելի կը մնայ՝ շահաւոր արժեթուղթ գնելու համար։
5. Երկրորդ կարգի շատ մը արժեթղթոց յարգը կոտրած ըլլալով, գնորդ չեն գտներ այժմ, և անոնց փոխարէն աւելի ապահով թուղթեր կը փնտռուին։ (Հարաւ-Ամերիկեան, Սպանիական, Փորթուկէզ, Սերպիական, Հելլենական թուղթեր այլ եւս կարող չեն մրցիլ օսմ. արժեթղթոց դէմ։)

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԹՂԹՈՑ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

Ժընեւէն մարտ 30 թուով նամակ մը կ'ըսէ․

«Օսմ. արժեթղթոց դրամատունն, որոյ ընդհանուր ժողովն երեկ գումարեցաւ աստ, Ընկերակցութեան կանոնագիրն հաստատելով, որոշեց գի բաժնեթղթի վրայ (աքսիոն) 20 միլիոն ֆր.ի դրամագլխին մէկ հինգերորդը կանխիկ վճարուի, և 30 միլիոն ֆր.ի պարտաթուղթ (օպլիկասիոն) հանուի, և պարտաթուղթերն հանելէն ետքն եթէ պէտք տեսնուի, դրամագլուխն աւելցուի։ Ի սկզբան 16 միլիոն ֆր. պարտաթուղթ պիտի հանուի, 500 ֆր.նոց 32,000 պարտաթուղթով, 4 ու կէս առ հարիւր տոկոսաբեր, և 500 ֆրնոց թուղթն հասարակութեան տրուելով 492—495էն։ Տասն եւ չորս տնօրէններ կարգուեցան, կամ վարչական խորհրդոյ անդամներ, յորս են Սըր Էտկար Վինսընդ, Պ. Պ. Վէրն, Նավիլ, Պերժէ, Շարլ Մալէ, ևլն։

Ի ՓԱՐԻԶ

Ի Փարիզ օրուան մեծ դէպքն է մտահոգաւոր չարագործի մը ձերբակալումն, որ երկու երեք շաբաթէ ի վեր փութոյ պնդութեամբ կը փնտռուէր։ Ոստիկանութիւնն ամեն կողմ հրամաններ կ'արձակէր, և խուզարկութիւնք ի դերեւ կ'ելնէին։ Վերջապէս, մինչ գաւառներու մէջ կը փնտռուէր, այս ոճրագործ Փարիզի ժողովրդական ճաշարանի մը մէջ ճաշած միջոցին անխորհուրդ խօսքեր կը զրուցէ, որոյ մէջ ճաշարանին մարդիկը կասկածի կ'երթան, և ուշադրութեամբ դիտելով, կը տեսնեն որ ոստիկանութեան կողմէ նշանակեալ մարդուն կը համապատասխանեն իւր դէմք և մարմինոյ զանազան մասնաւորութիւնք։ Իմաց կուտան ոստիկանութեան, որոյ գործակալք իբր թէ ճաշելու համար չարագործին դիմացը բազմելով, աւելի կ'ուզենան ուշիւ ուշով քննել զինք, և թէպէտ չարագործն հասկնալով որ զինք կը դիտեն, փախչիլ կը փորձէ, բայց թէ՛ ներսը և թէ դուրսը գտնուող գործակալք շուտով կը բռնեն զինք, հակառակ բուռն դիմադրութեան։

Ի սկզբան կ'ուրանայ թէ փնտռուած չարագործն ինք ըլլայ։ Բայց ո՛չ միայն իւր ֆիզիքական հանգամանք ճշդիւ կը համապատասխանեն այն նկարագրոյն զոր ըրած էին արդէն բռնուած մեղսակիցք, այլ եւ իւր գրպանէն կը գտնուի ընկալագիր մը վերջին բնակարանին եռամսեին վճարման զոր վարձած էր Փարիզի մօտերն, իւր սենեակը խուզարկուելով, բազմաթիւ ապացոյցք երեւան կ'ելնեն։ Այս մարդ շատ մը տեսակ ոճիրներ գործած էր։ Մարդասպանութիւն, դրամանենգութիւն, գողութիւն, սպանութեան զանազան փորձեր, ևլն. ևլն., այնպէս որ իւր անունն վերջերս սարսափ կ'ազդէր։ Այսպիսի ոճրագործի մը ձերբակալումը մեծ պատիւ կը բերէ ֆրանսական ոստիկանութեան, մանաւանդ որ՝ իրարու յաջորդող փաստերուն առջեւ անկար մնացեալ՝ ամեն բան խոստովանած է, վերջին ոճրէն զատ։ Այս ձերբակալումը կատարող գործակալին Պատուոյ Լեգէոնի պատուանշան տրուեցաւ, իմացնող ճաշարանապետն 1,000 ֆր., և ոստիկանութեան վերատեսուչ Պ. Լօզէ, որ օրուան մարդն է նորէն, մեծ պատիւ կը ստանայ։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

Կը յիշուի թէ մաքսային ուղղութեան բերմամբ Ֆրանսա անցեալ տարի հելլենական չամիչներուն վրայ եւս մաքս դնելով, պակսեցուցած էր այն պատուական պտուղին մուտքն ի Ֆրանսա, նկատելով թէ չամիչէն ալ գինի կը շինուի և ֆրանսական այգեպանութիւնը կը վնասուի։

Կը յիշուի նաեւ թէ ֆրանսական մաքսերու այս վիճակէն օգուտ քաղելով, Անգլիա յանձնառու եղաւ գրեթէ անմաքս ընդունելու հելլենական չամիչներն և այս օգտակար տնօրինութեան փոխարէն, Յունաստան մաքսի զեղչումներ ըրաւ ի նպաստ անգլ. ապրանաց։

Արդ, Սպանիոյ հետ մաքսային պայքարին պատճառաւ Ֆրանսա իրեն պէտք եղած չամիչն այն կողմէ նաեւ չկրնալով կամ չուզելով ստանալ, նորէն դէպ ի Յունաստան դարձած է։ Հիմա ֆրանսական վաճառատուներ մեծաքանակ չամիչ բերել կուտան Յունաստանէ։ Անցեալ տարուան բերքէն շատ մը բան մթերեալ կը մնայ Յունաստանի մէջ, և հիմա դիւրաւ պիտի փոխանակուի ոսկւոյ հետ, որուն ապաքէն՝ իւր տնտեսական և ելմտական անձկութեան մէջ մեծապէս կը կարօտէր Յունաստան։

—Հելլէն կառավարութեան այն տնօրինութեան վրայ որով ոսկւոյ վրայ սակարանական շահադիտութիւններն արգիլեց (պայմանաժամով, «ֆէրմ» կամ «փրիմ» գործողութիւնք), ոսկւոյ յաւելեալ բարձրացումը կանգ առաւ, և ոսկի 20 ֆրանքնոցն, որ հելլենական թղթադրամով 31½ տրահմի (ֆրանք) կ'ըներ, իջաւ 28ի, և Փարիզի վրայ չէքն, որ ութ օր յառաջ 157 էր, իջաւ 143ի մարտ 18/30ին, և աւելի իջնալու հակամիտութեամբ։ Օրուան մեծ խնդիրն առաջիկայ երեսփոխանական ընտրութիւնք են, որոց համար մեծ պատրաստութիւնք կան։ Կը կարծուի թէ ո՛չ Պ. Թրիքուբիս, ոչ Պ. Տէլեանիս ընտրելի 200 երեսփոխանաց մեծամասնութիւնը չպիտի շահին, և երրորդ կուսակցութիւն մը պիտի կազմուի։

ԳԵՐՄԱՆՔ ԵՒ ՌՈՒՍՔ

Լեհ լրագիրք կը ծանուցանեն թէ գերման սպայք զինուորական օդապարիկներով վեր ելած և օդէն մէջէն Վարշաւայի բերդերուն դիրքն և պաշտպանութիւնքը դիտած ըլլալով, Ռուսք զայրացած են Գերմանաց դէմ։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԴՈՐԾԵՐ

Ռիկայի (պալթիկեան գաւառ) Բազմարուեստական վարժարանին գերման դասախօսք ներկայ վեցամսեայ շրջանին վերջը պիտի արձակուին և անոնց տեղ ռուս դասախօսք պիտի անուանին։ — Լեհաստանի երկաթուղեաց պաշտօններու մէջ օտար հպատակներ չգործածելու հրաման եղած լինելով, 16 աւստրիացի և 8 գերման բարձրագոյն պաշտօնեայք ռուսական հպատակութիւն ընդունելու համար դիմեցին Ռուս կառավարութեան, որ Աւստրիացւոց խնդիրքն ընդունեց, բայց Գերմաններըը մերժեց։

ԱՐՏԱՔՍՈՒՄՆԵՐ

Ի Փարիզ կատարուած մի քանի ձերբակալութեանց հետեւանօք, ֆրանսական կառավարութեան որոշմամբ, Պ. Լօզէ ֆրանսական հողէն արտաքսեց 40ի չափ վնասակար օտարական մարդիկ։

ԳԵՐՄԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Վիլհելմ կայսր, որ մեծապէս կը շահագրգռուի ծովային գործերու, հեռագիր մ'ուղղելով գերմանական Լոյտի Ընկերութեան տնօրէն խորհրդոյն, շնորհաւորեց զայն, մէկ քանի ամիս առաջ Ուայթ կղզւոյն մօտ ժայռերու վրայ խրեալ Ալտէր շոգենաւուն ազատման համար։ Իւր հեռագրով կ'ըսէ Ն. Վեհափառութիւն թէ այս շոգենաւուն այնքան վտանգաւոր տեղ մը այսչափ ժամանակ տարերաց դէմ դնելն ապացոյց է գերմանական արուեստագործութեան տոկունութեան։

ԱԶԳԱՅԻՆ
Լուրեր

Կեսարիոյ առաջնորդ Գեր. Տրդատ Ծ. վարդապետ Պալեան, որ իբրեւ եկեղեցական պատգամաւոր իւր վիճակին անձամբ պիտի երթայ էջմիածին մասնակցելու կաթողիկոսական ընտրութեան, և վիճակին գաւառային ընդհանուր ժողովոյ ատենապետ Մեծ. Համբարձում էֆէնտի Մոսուիչեան, որ աշխարհական պատգամաւոր ընտրուած է, Կեսարիայէն ճամբայ ելած են մայրաքաղաք գալու համար։

* * *

Զմիւռնիոյ առաջնորդ Գեր. Տ. Ներսէս Ծ. վարդապետ Ալլահեան երեկ մայրաքաղաքս հասաւ եգիպտական շոգենաւով։

* * *

Հրամանաւ Ամեն. Պատրիարք Հօր՝ Տ. Ոսկի քահանայ կը պատրաստուի այսօր Պրուսա ուղեւորել, ուր ժամանակ մը պիտի մնայ հոգեւոր պաշտօնով։

ՄԵԾԱԳՈՒՄԱՐ ԿՏԱԿ ՄԸ

Բաղուաբնակ մեծահարուստ և բարերար ազգային Պ. Աւետիս Ղուկասեան աւելի քան [illegible] հազար ոսկւոյ կտակ մը ըրած է, որոյ մասին Բագուէն հետեւեալ մանրամասնութիւնները կը հաղորդեն Թիֆլիզի լրագրաց․

«Պ. Ղուկասեան լինելով անզաւակ, իւր կնոջ համար թողնում է Աւետիս շոգենաւի ընկերութեան կէս մասը, որի արժէ՛ 120,000 ր., կանխիկ դրամով՝ 15,000 ր., Լազարեան ճեմարանում երկու թոշակաւորներ պահելու համար՝ 15,000 ր., Շուշու հոգեւոր դպրոցին՝ 5,000 ր., նոյն քաղաքի օրիորդաց դպրոցին՝ 5,000 ր., Բագւում մի նոր եկեղեցի կառուցանելու՝ 30,000 ր., Ղուբայի գաւառում Բիլվար գիւղի հայոց ուսումնարանին՝ 1,000 ր., Բագուի Մարդասիրական ընկերութեան օգտին՝ 20,000 ր., իր երկու քոյրերին ամեն մէկին՝ 4,000 ր.։ Բայց ամենանշանաւոր գումար, այն է՝ 150,000 ր., Պ. Ղուկասեան կարգադրել է այսպէս. այդ գումարը, որ մնացած է «Արաֆելեան և ընկերութիւն» կոչված նաւթային մեծ ընկերութեան մէջ, պէտք է մնայ անձեռնմխելի, մինչեւ նրա գումարը կը հասնի 400,000 րուբլի քանակութեան, այնուհետեւ այդ գումարի անմիջական կարգադրութեան իրաւունքը թողած է կտակակատարներին՝ միայն այն պայմանով, որ այդ գումարով բացվի մի մեծ դպրոց։»

* * *

Թիֆլիզի թերթերէն՝

Վաղը, կիրակի օր, մարտի 15ին, պէտք է լինի թեմական պատգամաւորի ընտրութիւն Շուշում, իսկ մարտի 21-ին՝ Երեւանում։ Աստրախանում թեմական պատգամաւոր է ընտրված Պ. Յ. Սարգսեան։ Շամախու թեմի պատգամաւորը վաղուց է ընտրված, այն է Պ. Լալայեան։ Մոսկվայից մեզ գրում են, որ ցանկութիւն կայ Բեսարաբիայի թեմական պատգամաւոր ընտրել Պ. Սմբատ Շահազիզին։

—Վաղարշապատից. «Մարտի մէկին կայացաւ Վաղարշապատում գաւառական պատգամաւորների ընտրութիւնը. ընտրվեցան՝ գաւառապետ Պ. Խանազեան և Պ. Ս. Մանդինեան»։

—Կարսից. «Ամսիս 23-ին կատարվեց այն երկու պատգամաւորների ընտրութիւնը՝ որոնք գնալու են Երեւան թեմական պատգամաւորի ընտրութեանը մասնակցելու։ Ընտրվեցան բժ. Մելիք-Փարսադանեանց և Պ. Սմբատ Տէր-Յակոբեանց»։

—Եւպատորիայից. «Ամսիս 23-ին, տեղիս հայոց եկեղեցում, կայացաւ կաթողիկոսի ընտրութեան համար գաւառական պատգամաւորի ընտրութիւնը։ Ժողովը միաձայն ընտրեց Պ. Յակոբ աղա Սեֆերեանին, իսկ նրա բացակայ լինելու պատճառով—կանդիդատ ընտրեց, փաստաբան Դ. Մուրադեանին»։

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ ԱՍՏԻՃԱՆՔ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ

Տիարպէքիրի Լիճէ գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Մէհմէտ Իզզէթ էֆէնտի, նախկին գայմագամ Ճէպէլը Սիմանի։

Իւլայի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ կայս. անձնապահ զօրաբանակի սպայակոյտի գլխանին առաջին ճիզմէնգէր-տնօրէն Ալի պէյի։

Խամիսէի աստիճան՝ Բ. Դրան թարգմանութեանց սենեակի քարտուղարներէն Ճէլալէտտին պէյի։

Ականաւոր Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Մեծ-Եպարքոս և կայս. առաջ թիկնապահ Բարձր. Ահմէտ Ճէվատ փաշայի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Հըճէ գաւառին կառավարիչ Ճէլալ փաշայի։

Չորրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ Պաղտատի նահանգին Իտարէի ժողովոյ անդամներէն Ապտուլգատէր փաշայի։

ԲԱՐՁՐ. ԽՏԻՎԸ

Վսեմ. Ահմէտ Նյուզ փաշա երէկ առաւօտ Աղեքսանդրիա ժամաներ է ուր եգիպտական կառավարութեան երկու բարձրաստիճան պաշտօնատարներ և Խտիվին երկու թիկնապահներ կը սպասէին օսմ. պատուիրակութեան։ Կայս. Ֆերմանին ընթերցումը տեղի պիտի ունենայ վաղը, չորեքշաբթի, միջօրէէն մէկ ժամ առաջ։

* * *

Եգիպտական լրագիրք կը ծանուցանեն թէ Խտիվ Բարձր. Ապպաս փաշա՝ իւր հօր՝ վախճանեալ Թէվֆիք փաշայի ժառանգութենէն իրենց ինկած բաժինը թողած է։

ԹԷՆՊԷՔԻԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Թէնպէքիի ընկերութիւնը՝ մաքսային խորհրդոյն հետ, Թէնպէքիի առաքման և վաճառման, գործակալաց պարտականութիւններուն և այլոց մասին կանոնագիր մը պատրաստելով ներկայացուցած է պետական խորհրդոյ քննութեան։

ԵԷՆԻ ԳԱՊՈՒԻ ՀՐԿԻԶԵԱԼՔ

Քաղաքապետութիւնն հրահանգուած է թաղապետութեան Ա. շրջանակին անմիջապէս տումար մը պատրաստել, յորում նշանակուին Եէնի-Գաբուի հրդեհէն այրած շէնքերու քանակութիւնն ու անոնց արժէքն, որպէս զի հրկիզելոց տրուելիք նպաստին քանակութիւնն որոշուելով բաշխման եղանակին հիմ բռնուի։ Թաղապետական շրջանակն եւս ձեռնարկած է առ այդ հարկ հարկ եղածն ի գործ դնելու։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՈՑ ՄԵԾ ՊԱՐԳԵՒ

Կ'ըսուի թէ Ռումէլիի Երկաթուղեաց վիճակահանութեան մեծ պարգեւը, վեց հարիւր հազար ֆրանք, յարդ վաճառող Գումգաբուցի հայ մը շահեր է։

ԴԵՍՊԱՆԱԿԱՆ ՀԱՑԿԵՐՈՅԹ

Ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտոֆ երեկ գիշեր դեսպանատան մէջ շքեղ հացկերոյթ մը տուաւ ի պատիւ անգլիական դեսպան Սըր Ֆլար Ֆօրտի։ Ներկայ էին նաեւ Օսմ. Պանքայի ընդհանուր տնօրէն Սըր Էտկար Վինսընդ, անգլիական դեսպանատան առաջին քարտուղարն ու առաջին թարգմանն և ռուսական դեսպանատան ու հիւպատոսարանի պաշտօնեայք ոմանք։ Սեղանն սկսաւ ժամ 1½ին և աւարտեցաւ 3½ին։ Սեղանէն յետոյ ցայգահանդէս մը տրուեցաւ, որուն ներկայ գտնուեցան դեսպանք ոմանք և այլ հրաւիրեալք։

ՀԵՄԵԼԱՁՕՐՔ

Սպարապետի Դրան և հունգարական Շվիմմէր դրամատան ներկայացուցչին միջեւ կնքեալ պայմանագրով մը համաձայն՝ 1,400 ձիեր պիտի գնուին չորրորդ զօրաբանակին համար։ Շաբաթս վերջը մայրաքաղաքս կը հասնի այդ ձիերու մէկ մասը։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՆԱՒԱՏՈՐՄ

Ֆրանսական նաւատորմը, կ'ըսէ Թըրքէ, որ այժմ Կրետէի Սուտա նաւահանգիստը կը գտնուէր, դէպ ի Պիրէոս ճամբայ ելեր է։

ՊՈԼՍՈՅ ՔԱՐԱՓՈՒՆՔ

Պոլսոյ քարափանց ընկերութիւնը 15 տարուանը 6400 ոսկւոյ վարձած է Ֆընտըքլըի բաղնիքին ետին՝ ծովեզրը գտնուած ընդարձակ գետին մը, ուր առժամեայ գործարան մը պիտի կառուցանէ պատրաստելու համար քարափանց շինութեան յատուկ պիտոյքները։ Գործարանի կառուցումը սկսած է և ընկերութիւնն երեք հարիւր ոսկի տուած է այդ գետնոյն նախորդ վարձակալին՝ փայտի վաճառականի մը՝ հոն գտնուած փայտերն այլուր փոխադրելու և վարձակալութեան նախորդ պայմանագիրը ջնջելու համար։

ԵԷՄԷՆ

Եէմէնի գաւառական թերթին մէջ կը կարդանք թէ հինգ-վեց հարիւրի չափ յէլուզականներ Հիճճէ գաւառակի Շուքաքէր ու Պէնիավամ գիւղախումբերուն մէջ խռովութիւն յարուցանելու նպատակաւ այդ կողմերն եկեր են։ Անմիջապէս զինուորք զրկուեր են զանոնք այդ կողմերէն վանելու համար և երբ զինուորք Պէնիավամ ժամաներ են, յէլուզականները լեռանց վրայ ապաստաներ են, սակայն զինուորք այդ տեղերու վրայ յարձակելով յէլուզականներէ քսանի չափն սպաններ ու վիրաւորեր և միւսներն ալ ցիրուցան ըրեր են։ Շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին՝ այդպէս այն կողմերը մաքրուեր է աւազակաց ներկայութենէն։ Զաֆիր անուն տեղն եւս պաշարուեր է Միրլիվա Ալի փաշայի կողմէ։

Նոյն թերթը կը յարէ թէ կուսակալութեան հասած հեռագիր մը բարձրագոյն հրաման մը հաղորդած է, որուն համաձայն կը ծանուցուի անմիջապէս իմաց տալ Եէմէնի մէջ անդորրութիւնն աւելի եւս ապահովելու համար հարկ եղած ամեն պէտքերն և այլն։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Ստոյգ կ'իմանանք թէ կայսեր զինուորական երկրորդական վարժարանի բարձրագոյն կարգի աշակերտներէն 53 երիտասարդք մայրաքաղաքս պիտի գան, զինուորական բարձրագոյն վարժարանը մտնելու համար։

ՖՈՆ ԿՐԱՊՔՈՖ ԳՆԴԱՊԵՏԸ

Սպարապետի Դուռն եռամեայ պայմանագիր մը կնքած է Ֆոն Կրապքոֆ գերմանացի գնդապետին հետ, որ թնդանօթաձգութեան հրահանգիչ է։

ԱԴՐ. ՊՈԼՍՈՅ ՊՈՒԼԿԱՐՔ

Ադր. Պոլսէն կը գրեն թէ նահանգին պուլկարները խնդրագիր մը ուղղեր են մայրաքաղաքիս պուլկարաց էկզարքին, աղաչելով որ բարեխօսէ օսմ. կառավարութեան մօտ, որպէս զի հոն ուր պուլկարաց մեծամասնութիւն կայ, օրթոտոքս մուխթար մը անուանելու իրաւունքը ունենայ պուլկար հասարակութիւնը. իսկ այն տեղերն որ հաւասար թուով յոյնք և պուլկարք կան, յոյն և պուլկար մուխթարք միանգամայն ընտրուին։

Հ Ր Դ Ե Հ

Այս առաւօտ հրդեհ ծագեցաւ ի Սթենիա և Նաւամատոյցին մօտ տուն մը այրեցաւ որուն ներքեւ սրճարան կար։ Հրկիզեալ շէնքին տէրն ու վարձակալը հայ էին։

ՎՈՒԼՔՈՎԻՉԻ ՍՊԱՆԻՉԸ

Այս առաւօտեան թուրք լրագիրք հետեւեալ շահեկան մանրամասնութիւնները կը հաղորդեն ի մասին՝ մայրաքաղաքիս պուլկարական գործակատար հանգուցեալ Տօքթօր Վուլքովիչի սպանիչներուն և անոնց ձերբակալման պարագայից․

Տօքթ. Վուլքովիչի սպանութեան դէպքէն երկու օր յետոյ ոստիկանութիւնը ձերբակալած էր Խրիսթօ և Մէրճան անուն երկու պուլկարներ՝ իբրեւ հեղինակ հանգուցեալ Տօքթ. Վուլքովիչի սպանութեան։ Անոնց նկատմամբ կատարուած նախնական քննութիւնք աւարտելով, գրութիւնք անդենները յանձնուած էին Դատական նախարարութեան։ Նոյն պաշտօնատան հարցաքննիչ դատաւոր Ֆէյզի պէյի կողմէ ամենայն ուշադրութեամբ կատարուած հարցաքննութեանց շնորհիւ օրինական ապացոյցներով հաստատուած է թէ ոճրագործն է Մէրճան, իսկ մեղսակիցն է ընկերը՝ Խրիսթօ։ Հարցաքննութեանց տեղեկագիրն ի մօտոյ պիտի յանձնուի ամբաստանիչ ատենին։ Աւասիկ ամփոփումն այն քննութեանց որք ցարդ կատարուած են թէ՛ ոստիկանութեան պաշտօնատան և թէ դատական նախարարութեան հարցաքննիչ դատաւորի դիւանին մէջ։

Ամիս առաջ Սօֆիայի մէջ բանտարկուած ըլլալով մեռնող Մանասօղլըի Բէնէկ գաւառակցի պուլկար Տէմչօյի եղբայրները՝ Նաում և Նիքօլա, որք Պուլկարիայէն Օտեսա փախած էին, նամակ մը ղրկած են ի Սերպիա գտնուող իրենց մէկ բարեկամին։ Այդ նամակ, որ պուլկարական գործակալութեան կողմէ ձեռք անցուած է, հետեւեալը կը պարունակէ․— «Կ. Պոլիս «գտնուող Խրիսթօն սեպտեմբեր 10ին Օտեսա հրաւիրելով, որոշեցինք որ նորա բա«րեկամներէն մին, որուն ի՛նչ տեսակ «մարդ ըլլալը Կ. Պոլսոյ մէջ հասկցայ, «գտնուելուն պէս պիտի ըսէ թէ որո՛ւ գը«լուխը ճզմել հարկ է։ Խրիսթօ պատաս«խանեց թէ մարդը պիտի գտնէ և փաստ «է թէ իւր խօսքը մտիկ ընելով այդ գործը «անոր հետ պիտի կարգադրէ. այդ մարդ «պուլկար մ'է և այդ տեսակ գործեր ի«րեն արհեստ ըրած է։ Տղայութենէն ի վեր «Կ. Պոլսոյ մէջ միայն այդ արհեստով զբաղած «է։ Մէկ քանի օր առաջ Խրիսթօէն նամակ «մը առի որով կը գրէ թէ գործը կարգին է «եւ Վուլքովիչը ցոյց տալէ զատ ուրիշ «գործ մը մնացած չէ։»

Ոստիկանութիւնը ձերբակալած էր ի Գասըմ Փաշա խանուէճի Բէնէկցի Խրիսթօ անուն մարդ մը։ Յետ քննութեան, հաստատուած է թէ այս անձ այն Խրիսթօն է որուն անունը յիշուած է վերոյգրեալ նամակին մէջ։ Խրիսթօ կրկին և կրկին հարցաքննուելով պահ մը ուրացած է, սակայն յետ քննութեան երեւան ելած ըլլալով որ այդ գործին մասնակցութիւն ունի և տեղեակ է, վերջապէս լեզուն փոխած և յայտարարած է թէ 6-7 ամիս առաջ նամակ մը ստացած է Օտեսա գտնուող վերոյիշեալ Բէնէկցի Նաում անուն անձէն որ առաջարկած է իրեն Օտեսա երթալ։ Խրիսթօ Օտեսա երթալով Նաումին հետ տեսնուեր և այս վերջինն ըսեր է իրեն թէ Վուլքովիչի սպանութիւնը պահանջուած ըլլալով, պէտք է իրեն զրկել Կ. Պոլիս գտնուող Մէրճանն, որ կրնայ այդ գործն ի գլուխ հանել։ Խրիսթօ այս առաջարկն ընդունելով Կ. Պոլիս վերադարձեր և Մէրճանը կոչելով այս որոշումը իրեն հաղորդեր է, սակայն Մէրճան այդ առաջարկը չընդունելով, Խրիսթօ խնդիրը հաղորդեր է Նաումին։ Ժամանակ մը յետոյ, այսինքն անցեալ դեկտեմբերին, Նաում Կ. Պոլիս եկեր է։ Խրիսթօ զայս իմանալով Վլատիմիր Շիշմանոֆէ, շոգենաւ գնացեր և Նաումին հետ տեսնուեր է։ Երկրորդ օրը Ղալաթիոյ վանքը գնացեր է, ուր Նաում հիւրընկալուած էր։

Հոն տեսակցութիւն մը ընելէ յետոյ Նաում առաջարկեր է իրեն որ Մէրճանն առնու և երթայ ի Խասքէօյ մսավաճառ Տիմիթրիի տունը։ Խրիսթօ մէկ քանի օր յետոյ Մէրճանին հետ որոշեալ տեղը գնացեր և հոն ի ներկայութեան Նաումի իրենց մէջ խօսակցութիւն մը տեղի ունեցեր է Վուլքովիչն սպանելու համար։ Նաում իւր խօսքն Մէրճանի ուղղելով ըսեր է. «Լսեցի թէ դու այս տեսակ գործերու համար պէտք եղած ճարտարութիւնն ու կարողութիւնն ունիս. զքեզ հոս կոչելով նպատակ ունիմ Վուլքովիչը սպանել տալ։» Մէրճան պատասխաներ է թէ կարող չէ։ Ասոր վրայ Նաում պատուիրեր է Մէրճանին որ այս գաղտնիքը դուրս չհանէ և չորս ոսկի տուեր է նմա։ Մէկ քանի օր յետոյ Նաում իւր մօրն հետ, որ հայրենիքէն եկած էր, Օտեսա գնացեր է և մեկնելէն շաբաթ մը առաջ ըսեր է Խրիսթօի թէ Վլատիմիր Շիշմանոֆի ըսածին նայելով Օտեսայէն երկու մարդեր եկած են Վուլքովիչը սպանելու համար, հետեւաբար Մէրճան թող չսպանէ։ Սակայն Վլատիմիր Շիշմանոֆ այդ տեսակ բան մը չէ ըսեր և անոր ներկայութեանն ո և է խօսք եղած չէ Վուլքովիչն սպանելու համար։ Խրիսթօ թէեւ մէկ քանի օր յետոյ իմացեր է թէ Վուլքովիչ վիրաւորուեր է, սակայն չը գիտեր թէ հեղինակն ո՛վ է։

Խրիսթօի նախապէս ուրանալն և յետոյ բազմաթիւ ապացոյցներու առջեւ տկարանալով խոստովանելն ծառայած է ճշմարտութիւնն երեւան հանելու։

Մէրճան եւս հարցաքննուելով բոլորովին ուրացած եւ յայտարարած է թէ Վուլքովիչն սպանելու համար իրեն ու Խրիսթօյի միջեւ բնաւ ո և է խօսակցութիւն մը տեղի ունեցած չէ, թէ Նաումի հետ բնաւ տեսնուած չէ և թէ ստակ ալ առած չէ։ Սակայն Խրիսթօէն զատ, մսավաճառ Տիմիթրիի կինն Մարիա՝ երդմամբ հաստատած է թէ Նաումի Կ. Պոլիս գտնուած պահուն Մէրճան երկու անգամ ի Խասքէօյ մսավաճառ Տիմիթրիի տունը գնացեր եւ տեսնուեր է Նաումի ու Խրիսթօի հետ։ Հարցաքննիչ դատաւորաց ուշադրութիւնը գրաւած է Մէրճանի՝ այս տեսակցութիւնն ուրանալն, տեսակցութիւն որ հաստատուելու աստիճանին հասած է։ Նոյնպէս կատարուած քննութեամբ և Մէրճանի հայրենակիցներէն բազմաթիւ վկաներու երդմամբ ըրած յայտարարութիւններէն հաստատուած է թէ Մէրճան Պուլկարիոյ մէջ աւազակութիւններ ըրած եւ Պոլսոյ մէջ ալ դատարկաշրջիկ կեանք մը անցուցած է։ Ի վերեւ նշանակեալ նամակի մը հատուածին մէջ յիշուած պուլկարին վիճակն ու ընթացքն, զոր Խրիսթօ գտած էր Տօքթ. Վուլքովիչն սպանելու համար, կը համապատասխանէ Մէրճանի դէմ ընթացքին, որ յետ քննութեան հաստատուած է։ Խրիսթօ մայրաքաղաքս վերադառնալէ յետոյ Կ. Պոլսէն նամակ մը գրկելով Նիքօլա Թիւֆէնքճիէֆի, ըսած է թէ Վուլքովիչը սպանելու համար մարդուն՝ միայն Վուլքովիչը ցոյց տալու գործը մնացած է։

Ասկից կը հետեւի որ բոլորովին սուտ է Խրիսթօի այն յայտարարութիւնը թէ, Պոլիս վերադառնալուն Մէրճանի առաջարկեր է սպանել Վուլքովիչն և թէ Մէրճան ընդունած չըլլալով, խնդիրը հաղորդեր է Նաումին։ Որովհետեւ հաստատուած է թէ Խրիսթօ գրած է Նաումի ըսելով որ Մէրճան ընդունած է իրեն առաջարկեալ ոճրագործութիւնն և թէ Վուլքովիչը ցոյց տալէ զատ ուրիշ գործ մը մնացած չէ։ Տօքթ. Վուլքովիչի քեռորդին՝ պուլկարական գործակատարութեան երկրորդ քարտուղար Վասիլ էֆէնտի իբրեւ անձնական դատախազ հաղորդած է Տօքթ. Վուլքովիչի մեռնելէ առաջ կրկին անգամ ըրած յայտարարութիւնը թէ զինքը վիրաւորողը՝ կարճահասակ, գիրուկ, բարակ պեխերով, գլուխը փէսով, հին բաճկոն մը հագած պուլկար մ'է, թէ դաշոյնն ինք վէրքէն հանելով նետած է, թէ այս դանակի կոթին վրայ հին լաթի կտոր մը փաթթուած է և այդ դանակ բաչաճիներու յատուկ և խիստ հաստ է և թէ վիրաւորողը պուլկար փախստական մ'է։ Գործածուած դանակը մէջտեղ չըլլալով՝ հարկ դատուած էր քննութիւնն աւելի եւս մանրամասնօրէն կատարել. հետեւաբար Պոլսոյ, Ղալաթիոյ և Թօփխանէի դանակագործներու արհեստապետները կոչելով Մէրճանի ու Խրիսթօի լուսանկարները իրենց յանձնուած են ցոյց տալու դանակագործ արհեստաւորներուն և հարցնելու համար թէ մօտաւոր հաշուով մէկ, երկու կամ երեք ամիս առաջ այդ լուսանկարներու տէրերն իրենց խանութ եկա՞ծ են ի նորոյ դանակ շինել կամ նորոգել և կամ սրել տալու համար և թէ այդ կարգի առուտուր մը եղա՞ծ է թէ ոչ։

Պոլսոյ կողմի դանակագործք պատասխանած են թէ այդ տեսակ մարդեր իրենց դիմած չեն. իսկ Ղալաթիոյ ու Թօփխանէի դանակագործներու արհեստապետն երկու մարդ առնելով եկած է։ Ասոնցմէ մին Իպրահիմ էֆէնտի դանակագործ ի Թօփխանէ, թիւ 485, Մէրճանի լուսանկարը ցոյց տալով յայտարարած է թէ այդ լուսանկարի տէրը մէկուկէս ամիս առաջ օր մը իւր խանութն երթալով իրեն ցոյց տուեր է դանակ մը ու սեւ կոթով արնավուտի զմելի մը սրելու համար։ Այդ դանակը հաներ է կռնակը գտնուած կողովի մը մէջ զետեղեալ պարկի մը ծակէն։ Այդ դանակ կարճ կոթ մը ունի եղեր, կոթին վրայ հին լաթ մը փաթթուած և երկաթէ կոթին մօտ երկու մատ լայնութեամբ սկսելով սրածայր կը վերջանայ և ծայրէն սկսելով չորս մատ տեղն ալ դաշոյնի ձեւ առած։ Վերջապէս մէկ թիզէն աւելի երկայնութեամբ բաչաճիի դանակ մ'է։ Սակարկութիւն ըլլալով, սրելու համար 60 փարա գին որոշուեր և դանակագործն զանոնք սրելով իրեն յանձներ է։ Ստակը ուրգելու ատեն այդ մարդ մեծ դանակը անգամ մը եւս սրելու համար դանակագործին տուեր է ըսելով որ այդ դանակին խիստ սուր ըլլալն անհրաժեշտ է։ Դանակագործն անգամ եւս դանակը սրելով մարդուն յանձներ եւ ստակը առեր է։ Մարդը դանակը հին լաթով մը փաթթելով կողովին մէջ գտնուած պարկը դրեր է։ Այդ մարդ նոյն պահուն հագած է եղեր ապաք խիստ հին բաճկոնի նման հագուստ մը եւ նոյնպէս խիստ հին «բօթուր» մը և Ղալաթիոյ կողմէ իւր խանութը գալով նորէն այդ կողմը գացեր է։

Մէրճան նոյն միջոցին բանտէն բերուելով հարցաքննիչ դատաւորի սենեակը մտնելու պահուն դանակագործը տեսնելով տակաւին իրեն չըսուած թէ ի՛նչ պատճառաւ կոչուած է, յուզմամբ ըսած է թէ ինք չէ, ինք սրել տուած չէ։ Դանակագործն եւս Մէրճանի երեսին ըսած է թէ դանակները բերող և սրել տուող մարդն նոյն ինքն է։ Մէրճանի ձերբակալուած պահուն վրայէն գտնուած Արնավուտի զմելին, որ պահուած էր և որուն համար Մէրճան խոստովանած էր թէ իրենն է, քննուած և հաստատուած է թէ դանակագործին նկարագրած զմելին է։ Նոյնպէս հաստատուած է թէ բաչաճիի այն դանակն, զոր Մէրճան սրել տուած էր և որ կորսուած է, բոլորովին նման է այն ձեւին զոր նկարագրած էր Տօքթ. Վուլքովիչի քեռորդի Վասիլ էֆէնտին։

Մէրճան միանգամայն ըսած էր թէ Տօքթ. Վուլքովիչի սպանուած գիշերն ինք ի Գասըմ Փաշա հէլվաճը Բէթրօի սենեակը հիւր էր, սակայն Բէթրօի և իւր ընկերաց յետ երդման ըրած յայտարարութիւնը հերքած է Մէրճանի այդ ըսածը։ Նոյնպէս Մէրճան չէ կրցած ցոյց տալ թէ նոյն գիշերն ո՛ւր կը գտնուէր։

Արդ, թէ՛ վերոգրեալ և թէ ուրիշ ապացոյցներով հաստատուած է թէ Մէրճան հեղինակն է այդ ոճրին և Խրիսթօ ալ՝ իւր մեղսակիցը։

Հարցաքննիչ դատաւորը այդ առթիւ հարկ եղած որոշմնագիրը պատրաստելու վրայ ըլլալով, Եղեռնադատ ատեանն ի մօտոյ պիտի սկսի զբաղիլ այդ խնդրով։

ՆՈՐ ԹԱՏՐՈՆ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ
ԲԵՐԱՅԻ

Նոր Թատրոնի տնօրէնութիւնն այս գիշերուան համար արտասովոր չքեղ ներկայացում մը կազմակերպած է ի նպաստ Օր. Էօժէնի Վիօլէի, ֆրանսական խումբին գըլխաւոր երգչուհւոյն որ իրաւունք Բերայի հասարակութեան քաջալերանաց։ Սոյն ներկայացման համար որոշեալ խաղն է՝

ՄԻՆԵՕՆ (MIGNON)

որուն գլխաւոր դերերն ստանձնած են Պ. Տէրէմս և Օր. Վիօլէ։ Առաջին միջնարարին երկու արուեստագէտք պիտի երգեն «Միրէյլի» մէկ եղանակը։

«Ֆլավեան» շոգենաւը, Նաւապետ Բրիօր, կը սպասուի Լիվրբուլէ դէպի 9 ամսոյս։

Գ. Ֆէլը Ֆլավեան շոգ. ընկ.
ԷՏ. ԼԱՖՈՆՏԷՆ

ԱԶԴ.—Երիտասարդ մը կ'ուզուի որ ունենայ խիստ մաքուր գիր և գիտնայ լաւ թուաբանութիւն։ Ըստ բաւականին ալ ֆըրանսերէն և հայերէն։ Դիմել լրագրոյս խմբագրատունը։ 2—4

Գ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՅԱՒԵԼԵԱԼ ԵՒ ՃՈԽԱՑԵԱԼ

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆ ՄԱՆԿԱՆՑ
ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ
(Ի պէտս Թրքախօս Հայոց)
ԳՈՐԾ ՍՄԲԱՏ ԴԱՒԹԵԱՆԻ

Վաւերացեալ Կրթական Խորհրդոյ Եւ Ազգ. Ուսումնական Խորհրդէ

Գին՝ անփոփոխ 3½ դահ., %20 զեղչ վաճառականաց յանձնարարութեանց համար

Կեդրոնատեղի՝ Զարդարեան գրատուն Կ. Պոլիս, Սուլթան Համամ, թիւ 12։ 7—10

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ, 4 ապրիլ.— Ահմէտ-Էյուպ փաշա աստ ժամանեց։ Ընդ առաջ ելաւ Խտիվին ներկայացուցիչը։ Անգլիական և Եգիպտական զօրաց պատուակալ վաշտեր բարեւ կեցան, իրենց գլուխն ունենալով զինուորական և քաղաքային իշխանութիւններն։ Նաւահանգստին մէջ գըտնուող մարտանաւը ողջունեցին «Իզզէտտին»ի մուտքը։

ՊՐՈՒՍԷԼ, 4.— Ելմտական նախարար Պ. Պեռնաէռ առժամապէս ստանձնեց արտաքին գործոց նախարարութիւնը։

ՍՈՖԻԱ, 4.—Ֆերտինանտ իշխան Վառնա գնաց՝ Սանտրովայի պալատան շինութիւններն աչքէ անցնելու։

Վաճառական

ԿԱԼԱԹԻԱ, 24 Մարտ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐԱՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ	110 ¼
» Բարիզի »	22 87 ½

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

Երէկ (ընկ. գ.) [Միաց. Դ. Սէրի]	...	21 17 ½
Բ... մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	21 17 ½
Կէս օրին	»	21 17 ½
Թահվիլաթը Օսմանիէ երէկ երեկոյ		76 16
» փակման	»	76 15

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Փոխառութիւն	Սէրի	47 35
»	Բ. »	27 10
»	Գ. »	21 19

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Սօսիէթէ ժէնէրալ	Անգլ. Լր.	4 12
Քրէտի ժէնէրալ	» »	7 10
Պանք տը Գօնս.	» »	4 15
Սօս. [illegible] է վալէօր	» »	4 15
Ռէժի	» »	15 15
Թրամուէյ	» »	6
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	72 37 ½
Բաժնեթուղթ Լավրիոնի Գ. Կ.		95

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
20 Ֆրանքնոց	»	87 22
Անգլիական ոսկի	»	110 06
Մարք [Գերմանական ոսկի]	»	107
Իմբէրիալ	»	89 35
Քրօնից	»	51 10
[illegible] Թղթադրամ	»	8 85
Մէճ. արծաթ [զ. ...]	»	108 14
Մանր արծաթ	»	— —
Մէճիտիէ	»	89
Թաւֆիքիյէ	»	20 20
Տօկոս Ղալաթիոյ Նախարանի	»	7

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

ԲԱՐԻԶ, 4 Ապրիլ

Ֆրանսական Ռանթ 3%	96 70
» » 4 ½ %	105 75
Օսմանեան քոնսօլիտէ Սէրի Դ.	19 80
» երկաթուղի	72 50
» Ռէժիի բաժնեթուղթք	348 75
Պանք Օթօման	551 56
Սօսիէթէ ժէնէրալ	— —
Գրէտի Լիոնէ	747 50
Իտալական Ռանթ 5%	87 60
Բրիօրիթէ Թիւրք (1890)	115 62
Եգիպտական միացեալ	489 06
Օսմ. Մաքս. արժեթուղթ	448 12
Օսմանիյէ (Օսմանեան բան...)	349 37
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 17

ԼՈՆՏՐԱ, 4

Ինգլ. քօնսօլիտէ	96 13
Օսմ. » Սէրի Դ.	19 56
» » » Ա.	47 75
» » » Բ.	27 25
» » » Գ.	19 56
Փոխառութիւն 1877	— —
Պանք Օթօման	12
Եգիպտական միացեալ (ունիֆիյէ)	96 31
» առանձ. (բրիվիլէժիէ) 1890	91 25
Տօմանիալ (փոխառ. Ռօչիլտ)	103
Ռուսական 1890 Գ. Կ.	92 78
Այտընի երկաթուղի	21 ½
Գասապայի երկաթուղի	13 62
Փոխանակութիւն փարիզի վրայ	25 336

ՎԻԷՆՆԱ, 4

Օսմանեան երկաթուղի	38 12
» Ռէժիի բաժնեթուղթք	164 75
Փոխանակութիւն Լոնտրի վրայ	119 10
» փարիզի »	47 22

ԲԵՐԼԻՆ, 4

Փոխանակութիւն Լոնտրի վրայ	20 235
» փարիզի »	80 95
Ռուսլ թղթադրամ	209 12
Օսմանեան երկաթուղի	75 37
Օսմ. քոնսօլիտէ Սէրի Դ.	19 70
Օսմ. Ռէժի	180

ԲԱՐԻԶ ԲԷԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

ԲԱՐԻԶ, 4

Ֆրանսական Ռանթ 3%	96 71
Օսմանեան քոնսօլիտէ Դ.	19 77
Օսմանեան երկաթուղի	— —
Օսմ. Ռէժի	— —
Բրիօրիթէ Թիւրք	— —
Օսմ Մաքս արժեթուղթ	448 12
Պանք Օթօման	551 87
Օսմանիյէ	— —

Գաւառական լուրեր

Ս. ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 9 մարտ

Ամենայն Հայոց Հայրապետի յառաջիկայ ընտրութեան առթիւ Ս. Էջմիածնի Սինօդի կողմէ ղրկուած հրաւիրագրոյն համեմատ Ս. Երուսաղէմի Ամեն. Տ. Յարութիւն Պատրիարքն՝ Թեմական աշխարհական պատգամաւորի մը ընտրութիւնն ըստ վերոյիշեալ հրաւիրագրոյն կատարելու համար վիճակային պատգամաւորաց ընտրութեան հարկ եղած հրահանգը տուած էր Թեմերու Հոգեւոր Տեսչութեանց, որոց համեմատ Երուսաղէմի, Բեթլէհէմի, Եօպպէի, Պէյրութի, Դամասկոսի և Կիպրոսի պատգամաւորներն ընտրելով՝ ներկայ գտնուեցան ի Ս. Երուսաղէմ փետր. վերջերն և Ա. Պատրիարք Հօր հրամանաւ՝ ընդ նախագահութեամբ Պատր. փոխանորդ Գեր. Տ. Եղիշէ արքեպիսկոպոսի՝ առաջին և երկրորդ գումարմամբ Թեմական աշխարհական պատգամաւորի ընտրութիւնը կատարուեցաւ և առաջին Թեմական աշխարհական պատգամաւոր ընտրուեցաւ քաղաքիս ազգայիններէն Մեծ. Յարութիւն էֆ. Թորոսեան և սորա երկրորդ նշանակուեցաւ Եօպպէի ազգայիններէն Ֆրետէրիկ էֆ. Սողոմոն Մուրատեան, որպէսզի եթէ առաջինն որ եւ է արգելառիթ պատճառաւ ի Ս. Էջմիածին յառաջիկայ մայիս 3ին չը կարենայ ներկայ գտնուիլ յանուն Երուսաղէմի Թեմական ազգայնոց ընդհ. Հայրապետի ընտրութեան մասնակցելու, երկրորդն այն է Մեծ. Ֆրետէրիկ Սողոմոն էֆ. Մուրատեան կատարէ նոյն պաշտօնն։

Իսկ գալով եկեղեցական պատգամաւորին որ յանուն Ամեն. Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարք Հօր ներկայ պիտի գտնուի Կաթողիկոսական ընտրութեան, Նորին Բ. Սրբազնութեան կողմանէ նշանակուած է Ս. Աթոռոյս Լուսարարապետ Գեր. Տ. Սահակ Եպիսկոպոս Խապայեան, որ այն պաշտօնը կատարելու ըստ ամենայնի արժանաւորութիւն ունի և արդէն 1881-85 թուականներուն նուիրակութեան պաշտօնով գտնուած է Ս. Էջմիածին։

* * *

ԿԱՐԻՆ, 14 մարտ

Գաւառ. Ընդհ. Ժողովոյ նիստն ամսոյս 26ին յետաձգուած էր թէեւ, այլ անցեալ շաբթու Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր կողմանէ հասած երկրորդ մի պաշտօնագրոյն վրայ երէկ յաջորդ կարգի նիստ գումարեցաւ ընտրելու Կարնոյ գաւառի աշխարհական պատգամաւորն. ժողովոյն կը նախագահէր Պատր. Գեր. փոխանորդ Հայրը։ Ժողովականք ուրիշ ժամանակէ աւելի բազմութեամբ փութացեր էին որոշեալ ժամուն ներկայ գտնուիլ։

Սովորական աղօթքէն յետոյ ատենապետ էֆ. ատեանը բաց հռչակեց և իւրաքանչիւր ժողովական կարծիքն ու տրամադրութիւնները խնդրեց պատգամաւորի ընտրութեան մասին։ Ս. Նախագահ Հայրն հակիրճ բանախօսութիւն մը արտասանեց և Հոգւոյն Սրբոյ շնորհը խնդրեց։ Յետ սոյն բանախօսութեան, անմիջապէս ընտրութեան ձեռնարկել որոշուեցաւ, եւ համայն Երեսփոխանից ձեռնամբարձ հաւանութեամբ Կարնոյ վիճակին կողմանէ պատգամաւոր ընտրուեցաւ Քաղաքական Ժողովոյ ատենապետ Մեծ. Կարապետ էֆ. Տէր Աշարեան, որ ընդունեց պաշտօնն և յոտին կանգնելով, երախտագիտութիւն յայտնեց առ ժողովականն Տեարս։ Ժողովն յանկարծ իւր արտագին շնորհակալութիւնն յայտնեց թէ՝ առ Տէր Աշարեան էֆ., և թէ՝ առ Ղեւոնդ Սրբազան, որոց երկուքն ալ սիրայօժար պատրաստակամութիւն ցոյց տուին երթալ մասնակցելու Կաթողիկոսական ընտրութեան մին յանուն Հայ Հոգեւորականաց և միւսն յանուն Հայ հասարակութեան գաւառիս։ Երկուքն պատգամաւորք յայտարարեցին նաեւ թէ իրենց ուղեւորութեան ամեն ծախքերն պիտի հոգան իրենց անձնական քսակներէն։

Կը շնորհաւորեմք գաւառական ժողովն իւր սոյն արժանաւոր ընտրութեան համար յանձին Կարապետ էֆ. Տ. Աշարեանի, որ իւր պատուաւոր դիրքովն, իւր վարած արդիւնաւոր պաշտօններով և իւր գովելի ձիրքերուն յարմարագոյն մարդն էր այդ պաշտօնին։

Կիմանամք թէ Գեր. Շիշմանեան և Կ. էֆ. Տ. Աշարեան կը մտադրեն յետ Ս. Զատկի ճամբայ ելնել՝ որոշեալ ժամանակէն գէթ քանի մ'օր յառաջ գտնուելու ի Ս. Էջմիածին։

Կը լսենք նաեւ թէ յարակից վիճակաց՝ այն է Կեղւոյ, Դերջանայ և Բասենոյ վերաբերեալ Ս. Սինոդի հրաւիրագրերն եւ Ազգ. Պատրիարքարանի պաշտօնագրերն ալ ղրկուած են Կարնոյ Առաջնորդարանի միջոցաւ և այս վերջնոյն կողմանէ պէտք եղած բացատրիչ հրահանգները տրուած են անոնց ընտրութիւններն ընդ փոյթ և օրինաւոր կատարելու համար։

ԶՄԻՒՌՆԻԱ, 21 մարտ

Վիճակիս Առաջնորդ Գեր. Տ. Ներսէս Ծ. Վ. Արսլանեան այսօր Եգիպտական շոգենաւով կը մեկնի ի մայրաքաղաքն, ուր պիտի մնայ մինչեւ Ս. Զատիկ իր անձը դարմանելու։

Տեղւոյս ազգայնոց համար անշուշտ ցաւալի է՝ զրկուիլ իրենց հոգեւոր հովուի ներկայութենէն յառաջիկայ տօներու առթիւ, որոց Գեր. Տ. Ներսէս Ծ. վարդապետ անտարակոյս յատուկ շուք մը պիտի ընծայէր թէ իր ներկայութեամբը և թէ իր ազդու քարոզութիւններովը, սակայն ինչքան եկեղեցական պաշտօնը զոր ստանձնած է՝ իբր եկեղեցական պատգամաւոր Զմիւռնիոյ թեմին նոյնքան և անձնական տկարութիւն մը կը հարկադրեն զինք վաղաժամ մեկնիլ։

Թէեւ հազիւ տարի մ'է որ Տ. Ներսէս Ծ. վարդապետ ստանձնեց վիճակիս առաջնորդութիւնը, բայց իր բարւոք և չըջահայեաց պաշտօնավարութեամբը արդէն յաջողած է ընդհանուր համակրութիւն վայելել. իր քարոզներովն ու եկեղեցասիրութեամբը առ ինքն գրաւած է կրօնասէրները, վարչական յատկութիւններովն՝ ժողովականները, ջանասիրութեամբն և աշխատասիրութեամբը՝ փոյթեռանդներն ու հետաքրքիրները։ Իսկ անկողմնակալութեամբը յաջողած է՝ իր դիրքին և պաշտօնին բերմամբ միայն ունեցած հակառակորդներուն իսկ ակնածանք ազդել։

* * *

Զատիկէն անմիջապէս ետք ի Կ. Պոլիս պիտի մեկնի Մեծ. Գարեգին Ցօվ. էֆ. Բաբաօղեան, որ՝ ինչպէս հաղորդեցինք արդէն, Զմիւռնիոյ թեմին կողմէ աշխարհական պատգամաւոր ընտրուած է Կաթողիկոսական ընտրութեան համար։

ԿԱՒԿԱՍԵԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

(Թիֆլիզի մեր թղթակցէն)

Կովկասի Գ. կառավարչապետ գեներալ-ադիւտանտ Շերեմետիեւ երէկ, մարտի 10ին, Մոսկուայ ուղեւորուեց, որի համար, ինչպէս հաղորդեցինք, 28 օրով Բարձրագոյն հաճութեամբ արձակուրդ է ստացել։

—Մարտի 3ին երկարատեւ հիւանդութիւնից յետոյ Պետերբուրգում վախճանուել է Պարսկաստանի ռուսաց նախկին դեսպան գաղտնի խորհրդական Նիկոլայ Անիչկով, որ Խրիմի պատերազմի ժամանակ շատ հմուտ քաղաքագէտ հռչակ էր վայելում։

—Ապրիլի 15ից սկսուելու են Թիֆլիսի չերամապահութեան կայարանում չերամապահութեան և մետաքսաբուծութեան դասընթացքներ, որոնք կը տեւեն մինչեւ յունիսի 15ը։

* * *

ԱՍՏՐԱԽԱՆԻՑ.—Ամսիս 3ին Աստրախանի հասարակութիւնը՝ մանաւանդ հայ հասարակութիւնը, մի կորուստ ունեցաւ. երիտասարդ բժիշկ Ալեմանդիլեան կարճատեւ, բայց ծանր հիւանդութիւնից, տիֆից, վախճանուեց, թողնելով մի մեծ ընտանիք առանց օգնութեան։ Բժիշկ Ալեմանդիլեան Մոսկուայի համալսարանը 1889 թուականին աւարտելով՝ գալիս է իր ծննդավայրը և նուիրւում բոլոր բժշկական գործունէութեան։ Հանգուցեալ Ալեմանդիլեան կարճ միջոցում ընդունեց մի քանի տեղ. քաղաքային բժշկի պաշտօնում, քաղաքային հիւանդանոցում, մի մասնաւոր հիւանդանոցում և նոր ընտրուել էր տիֆից վարակուածների հիւանդանոցում գըլխաւոր բժշկի պաշտօնը և որտեղ էր բժշկական պարտաւորութիւնները կատարելիս վարակւում է։ Հանգուցեալ Ալեմանդիլեանը բացի այդ պաշտօններից՝ քարտուղար էր բժշկական ժողովի, ձրիաբար կատարում էր բժշկի պաշտօն Աղաբաբեան գպրոցում, քաղաքային չորրորդ երկսեռ միջոց և օրիորդաց ուսումնարաններում։ Նոյնպէս հոգաբարձու էր և մեր ազգային օրիորդաց և տղայոց ուսումնարաններում։

—ՀԻՆ-ՆԱԽԻՋԵՒԱՆԻՑ մեզ գրում են. «Մի քանի երիտասարդ, մի քանի տասնեակ հազար րուբլիներ արժողութեամբ շոգեմեքենայ և զանազան ճնշիչ մեքենաներ է բերել տալիս Մոսկուայից, որոնք պէտք է ծառայեն զանազան տեսակի ձէթեր պատրաստելու համար։ Ուրեմն Հին-Նախիջեւանում լինելու է «ձէթհանական գործարան» ոչ թէ նահապետական ձեւով, ինչպէս մինչեւ հիմա լինում էին — այլ եւրոպական։ Գործարանին կից կը լինի և արհեստանոց։ Թէ որքան կը զարգանայ այստեղ ձէթերի արդիւնաբերութիւնը, այդ ցոյց կը տայ ապագան։ Կատարեալ աջողութիւն ցանկանալով երիտասարդ գործարանատէրերին, մանրամասնութիւնները թողնում ենք մի ուրիշ անգամի։»

—ԲԱԳՈՒԻՑ.— Վերջին ժամանակներս շատ շատրուաններ են արտավիժել. կան այնպիսի հորեր, որ օրական 4 հարիւր հազար փութ նաւթ են տալիս իրենց տիրոջը, ասել է մօտ 3 հազար րուբլի. կան նաեւ այնպիսի հորեր, որոնց նաւթը, ածելու տեղ չլինելով, առուակներով ջրի նման գնում թափւում են նաւթային լիճը։

—Ի պատիւ յայտնի գործարանատէր Լիւդվիգ Նոբէլի (այժմ հանգուցեալ) քաղաքային խորհուրդն արդէն ձեռնամուխ է եղել Բորսայի հրապարակից մինչեւ Սեւ քաղաք փայտի պահեստների մօտով երկրորդ խճուղի չինելու, որը պիտի կոչուի Լիւդվիգ-Նոբէլի խճուղի։

—Փետրուարի 6ի գիշերը Միրզաբէգեանցի ծխախոտի գործարանն հըրդեհ ընկաւ։ Վնասը 20,000 րուբլու չափ է։

—Աւելորդ չենք համարում հաղորդել մի ուրախալի նորութիւն, որ մինչեւ օրս անյայտ է մամուլին։— Դոքտոր փիլիսոփայութեան Անդրէաս Նաջարեանը մի տարու չափ թափառելով Բագուի, Գանձակի և մասամբ Թիֆլիսի գաւառների դաշտերը, վերջապէս պարոնին յաջողուել է գտնել Բագուի գաւառում, քաղաքիցս 36 վերստ հեռաւորութեամբ, կուպրի մի անսպառ հանք, որի մէջ պարունակւում է, ինչպէս ասում են, 20—30 միլիոն փութ աղնիւ տեսակի կուպր։

Երիտասարդ քիմիկոսն այդ կուպրից բնական ասֆալտ պատրաստելով, ուղարկել էր արտասահմանի յայտնի վաճառականներին որպէս նմուշ և մասամբ էլ ենթարկել էր նոյն տեղերի լաբորատորիաների վերլուծութեան։ Հետեւանքը գոհացուցիչ է եղել և մեծ պահանջ են անում։

Այդ հանքն արդէն կապալով վերցրել է պարոնն և մի քանի յայտնի վաճառականներ նրա հետ ընկերանալով, արդէն սկսել են ասֆալտի ընդարձակ գործարանի շինութիւնն։

Բնական ասֆալտ պատրաստելն առաջի անգամն է, որ հանդէս է գալիս մի նաւթային հողի վրայ։ Ինչպէս պատմում են, այդ կուպրից, պարոնն դեռ ուրիշ շատ տեսակի նիւթեր է պատրաստելու։

Այսր անդր

ԴԱՐԱՒԵՐՋԻՆ ՄԵԾ ՄԱՐԴԱՍՊԱՆԸ

Անգլիայէն ծանուցեցաւ թէ Աւստրալիոյ մէջ Ուիլլէմս անուն մարդ մը, որուն ճշմարիտ անունն է Տիմինկ, ձերբակալուած է, իր կինն սպանելուն և չիմինէին մէջ քարի մը տակ թաղած ըլլալուն համար։

Արդ, Տիմինկ կը խոստովանի ոչ միայն Լիվրբուլի մօտ Ռէնհիլ քաղաքին մէջ ուրիշ կին մը և հինգ տղաքներ սպանած ըլլալն, որոց դիակները գըտնուեցան իր տանը տախտակամածին տակէն, այլ և ինքզինքը կը ներկայացնէ իբր հեղինակ Հուայթ-Չափէլի երկու վերջին ոճիրներուն։ Այս յայտարարութիւն չէ արդարացած։ Տիմինկ, որուն եղեռնական ասպարէզը չափազանց բեղմնաւոր է, բանտուած կը գտնուէր ի Հուլ այն ժամանակ յորում կ'ըսէ թէ կին մըն է սպանած ի Հուայթ-Չափէլ և անհերքելի կերպով հաստատուած է թէ երկրորդ սպանութեանն ալ անմեղ է, նկատելով որ ոճիրը գործուած պահուն Տիմինկ Սիւտնէյ կը գտնուէր, ուր կը զբաղէր գոհարավաճառները կողոպտելով։

Այս Տիմինկը կը փափաքի երթալ Անգլիա տարուիլ, հաւանօրէն զերծ մնալու համար աւստրալեան արդարութեան արագ գործադրութենէն և դուցէ ճամբան փախչելու յուսով։ Կ'երեւի թէ ականջ չեն կախած իր բաղձանքին։ Եթէ Մելպուռնի դատարանին ներկայանալէ առաջ Լինչի օրէնքով չէ սպանուած, Աւստրալիոյ մէջ պիտի կախուի, որ արդարեւ պատժոյ թեթեւացում մը չէ։ Ռէնհիլի տանը խնամով խուզարկուեր, բայց վերոյիշեալներէն զատ դիակ չէ գտնուեր։ Անշուշտ, Լիվրբուլի և շրջակայից մէջ անհետ եղած կանանց սպանութիւնը Տիմինկի կը վերագրուի։ Այս [illegible] մասնագիտութիւնը կը կայանար խնայողութեամբ ստակ ժողված աղջիկներու հետ ամուսնանալ ու ստակը ձեռք ձգելէ յետոյ ո և է կերպով անոնցմէ ազատելու մէջ։

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱՇԱՐԺ ՀԱՇԻՒ ՄԸ

Միջին հաշուով աշխարհիս վրայ տարին երեսուներկու միլիոն ծնունդ տեղի կ'ունենայ, այսինքն մօտաւորապէս վայրկեանը մէկ ծնունդ։ Եթէ բոլոր օրօրոցները ծայր ծայրի կցուէին, աշխարհիս շրջանին հաւասար երկայնութիւն մը յառաջ պիտի գար և եթէ մայրերը գրկերնին ունենալով իրենց մանկիկները՝ կարգով անցնէին մէկ վայրկեանը քսան մայր հաշուով, վերջին անցնելիք տղաքները աւելի քան չորս տարու կ'ըլլային։

Ականջդ խօսի՝ Ինոտի։

ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Գիւղիս բարեպաշտ ազգայիններէ Մեծ. Յարութիւն էֆ. Կիւմիւշեան, Մանուէլ էֆ. Էնքսերճեան և Բարսեղ էֆ. Բէյլիգեան Ս. Ծննդեան տօնին առթիւ հանգանակութեամբ գիւղիս աղքատիկ երեսունի չափ երկսեռ մանկտեաց մէկմէկ ձեռք հագուստ շինած ըլլալուն առթիւ խորհուրդս կուգայ սոյն բարեպաշտ ազգայնոց և նուիրատուանձանց ջերմ շնորհակալիքը յայտնելով հանդերձ հանգանակութեան և ծախուց հաշուեցուցակն ալ հրատարակութեան տալ։

Մեծ. Գառնիկ էֆ. Միքայէլեան 140, Սիմեքերիմ էֆ. Մախոխեան 120, Վսեմ. Իլեաս էֆ. Զայեան 108, Մեծ. Երեւում էֆ. Փափազեան 108, Գրիգոր էֆ. Ալեքսանդրեան 108, Պօղոս էֆ. Քէլիկեան 95, Մկրտիչ էֆ. Անդրէասեան 95, Գրիգոր էֆ. Մըրեան 95, Բարեպաշտ էֆէնտի մը 56, Համազասպ էֆ. Պալլարեան 55, Միհրան էֆ. Խանամիրեան 54, Խաչիկ էֆ. Խաքամաճեան 50, Գրիգոր էֆ. Խանամիրեան 47.20, Բարեպաշտ էֆէնտի մը 47.20։ 40 ական ղրուշ նուիրած են՝ Վսեմ. Միքայէլ էֆ. Կիւլլապեան, Մեծ. Խաչիկ էֆ. Մանեասեան, Կարապետ էֆ. Քիւրքճիխանլըեան, Նշան էֆ. Գաբրիէլեան, Մանուէլ էֆ. Էքսերճեան, Վահան էֆ. Զարդարեան, Բարսեղ էֆ. Խուզեսերեան, Պօղոս էֆ. Թաբախէր, Կարապետ էֆ. Նազարէթեան (Տօքթ.), Միհրան էֆ. Այանեան, Համբարձում էֆ. Այքարեան, Համբիկ էֆ. Էմիրզէեան, Մաքսուտ էֆ. Թօքաթլեան, Բարեպաշտ էֆէնտի մը 27, Յակոբ էֆ. Քազազեան 27, Խաչիկ էֆ. Բիլիճեան 27, Միհրան էֆ. Ֆեսճեան 21, 20 ական ղրուշ նուիրած են տեարք՝ Վսեմ. Միհրդատ Պասպաեան, Մեծ. Կարապետ Կեվրեկեան, Սարգիս Ղուկասեան, Ստեփան Ֆրանկիւլեան, Վռամշապուհ Մանուկեան, Միխալաքի Մաւմուրիտիս, Եուսուֆաքի էֆէնտի, Գէորգ Քերեսթէճեան, Կարապետ Մէհթերեան, Կարապետ Նշանեան, Տանիկ Մանուկեան, Միհրան Ցովակիմեան, Վիչէն Սիմոնեան, Սարգիս Մոմճեան, Միհրան Հիւսէյինեան, Բարեպաշտ էֆէնտի մը, Բարեպաշտ էֆէնտի մը, Նշան Ճիզմէճեան, Երամ Լոքմաճեան, Խաչատուր Ճիվահիրճեան, Գրիգոր Բարչաճեան, Ենովք Ենովքեան, Սեպուհ Փօլատեան, Բարսեղ Բէյլիգեան, Տիկին մը, Գառնիկ Եաղուպեան 10, Աւետիս Շալճեան 10, Թովմա էֆ. Գումարն 10։ Գումար 2351

ԾԱԽՔ

Քազմիր 54½ կանգուն 609.20, կարողչէք 19 մանչ տղայոց հագուստներուն 532.20, ֆիստանցու 24 կանգուն 96, սեւ լաստորագի 12 կանգուն 84, չայեթեցու 12 կանգուն 163, մաքարա թիրէ 8 հատ 6, Էպրիշիմ 5 տիրհէմ 6, պուլերէն 3 կանգուն 4.20, խասէմինթօ 18½ կանգուն 23, սեւ տիպէթ 14 կանգուն 36.20, կոճակ 95 հատ 18, չէնիկլ կոճակ 100 հատ 2, կօշիկ 26 զոյգ 572, լաստիկ աղջկանց համար 7 զոյգ 94, ֆէս և փիսկիւլ 19 հատ 94, մանչ տղայոց մազերու կտրողչէք 10։ Գումար 2351 ղրուշ։

Ի դիմաց Թաղական խորհրդոյ
Մաքրիգիւղի

Ատենապետ — Ատենադպիր
Կ. ՔԻՒՐՔՃԻԽԱՆԼԵԱՆ — ԵԼԻԱՍ ԶԱՅԵԱՆ

ՎՐԻՊԱԿ

«Արեւելք»ի շաբաթ աւուր յաւելուածով հրատարակուած ՆՈՐ ԳՐՔԵՐԸ վերնագրով յօդուածին մէջ Դ. սիւնակ, տող 58 «Դպրութիւններ եւ Դպրոցներ» պիտի կարդացուի «Դրութիւններ եւ Դպրոցներ»։

ՄԵՌԵԱԼ ԿԻՆԸ

Հեղինակ՝ ՕԳԹԱՎ ՖԷՕՅԻԷ
Թարգմանեց
ՄԻՀՐԱՆ ԹԻԼԵԱՆ

Ֆէօյիէի գործերն արդէն ծանօթ են մեր հասարակութեան. «Մեռեալ Կինը» որ հեղինակին գլխաւոր երկերէն մին է, հետաքրքրաշարժ ուսումնասիրութիւն մէ, վէպի քօղին ներքեւ, մասնաւորապէս սահմանեալ իգական սեռի դաստիարակութեան և զոր անխտիր կը յանձնարարեմք համայն ընթերցողաց։

Կը գտնուի բոլոր հայ գրավաճառաց քով ի գին 10 դահեկանի 5—5

ԱԶԴ

Տօքթ. Ֆ. ՏԱՎՈՒՏ որ տասն տարիէ հետէ բժշկութեամբ կը պարապէր, մայրաքաղաքս դարձած է փարիզէ, ուր հետեւած է փրոֆ. Բօթէնի գործնական դասերուն ընդհանուր հիւանդագիտութեան համար և փրոֆ. Շարքօյի դասերուն՝ ջղային դրութեան համար։

Հաստատուած է ի Բերա, Մէքթէպ փողոց, թիւ 26, ուր ամեն օր հիւանդ կ'ընդունի։

Ամեն չորեքշաբթի, կէս օրէն սկսեալ մինչեւ չորս ժամ ձրիապէս կը դարմանէ։

Երկուշաբթի, Հինգշաբթի և Շաբաթ օրերը, ժամը 9 էն մինչեւ 10 (Ը. Ե) հիւանդները կ'ընդունի իւր մասնաւոր սենեակին Ա. Մէրհամէթճեանի դեղարանին մէջ, Պահճէ-գափու, մեծ փողոց թիւ 18։

Ձրի դարմանում աղքատաց համար 11—36

ՏՕՔԹ. ԲԱՍԻԼ ԱԼԻՔՍԵԱՆ

Կը դարմանէ ստամոքսի ցաւեր, թոքային, լեարդի, սրտին նուազութեան և ընդհանուր տկարութեանց ենթակայ եղող հիւանդները։

Եւ ի մասնաւորի կը դարմանէ ՀԻՒ ՏԱԽՏԷ (վէնէրիկ) վարակեալ հիւանդներն եթէ երբեք վէրքերն [illegible] չեն հասած, և այս մասին յաջողութիւն գտած է շնորհիւ իր անձնական փորձառութեան և բազմամեայ լուրջ աշխատութեան։

Կը գտնուի ամեն երեքշաբթի [illegible] ի Պոլիս Մաքսատան [illegible] էֆ.ի դեղարանը, [illegible] Գում գաբու Հայոց [illegible] անկիւնը Մանիկեան էֆ.ի դեղարանը։

Կարօտ հիւանդներն երեքշաբթի եւ հինգշաբթի օրեր ձրիապէս կը դարմանէ։ 17—20

ԼԱՆՕԼԻՆ
ՔՐԷՄ ՏԸ ԹՈՒԱԼԷԹ
ԼԱՆՕԼԻՆ

ԼԱՒԱԳՈՅՆ դարման ընդդէմ այրուածոց կեղեքուածներու։
ԳԵՐԱԶԱՆՑ մորթի պահպանման համար, մանաւանդ մանուկներու մասին, և գոյնի պահպանման։
ԼԱՒԱԳՈՅՆ դարման ընդդէմ մորթի հիւանդութեանց և ընդդէմ արիւնեռութեանց։

Կը վաճառուի ամեն դեղարաններու եւ դեղօրէից ու անուշահոտութեանց մթերանոցներու մէջ։

Գործակալ եւ ներկայացուցիչ ի Կ. Պոլիս
Մ. Ս. ՖՐԷՕՅԼԻԽ
Կալաթա, Մերթէպանի փողոց, Գրնաճեան խան։

Ա Լ'ԷԹՈՒԱԼ
Նորաձեւութեանց վաճառատուն
398. Բերա մեծ փողոց. 398

Պատիւ ունի ծանուցանել իր յաճախորդաց՝ ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆ ուր կը գտնուին 5500 զոյգ կաշիէ և մետաքսէ ՁԵՌՆՈՑՆեր՝ անհուն պէսպիսութեամբ, ինչպէս նաեւ Շանթիյիի ԺԱՆԵԱԿՆԵՐ բոլորովին սեւ մետաքսէ, 3½ մատ լայնութեամբ՝ կանգունը 1 ղրուշէն, 4½ մատ լայնութեամբ՝ կանգունը 60 փարայէն, 5½ մատ լայնութեամբ՝ կանգունը 2 ղրուշէն. բոլորովին փայլուն սեւ մետաքսէ Շանթիյիի ՎՕԼԱՆՆեր, 1 5/8 կանգուն երկայնութեամբ՝ շրջազգեստից համար, 20 կանգունը 40 ղրշէն, տեսակ տեսակ ժապաւէններու՝ վերջին նորաձեւութեանց համեմատ, կրկին երես՝ երիզաւոր եզերքով և խիստ գեղեցիկ տեսակէ, 5. թիւին կանգունը 1 ղրուշ և 12. թիւինը 2½ ղրուշ. ՎԶՆՈՑՆեր, ԷՇԱՌԲՆԵՐ և ԿՐԿՆՈՑՆեր բոլոր սպանիական սեւ և քրէմ մետաքսէ, և տեսակ տեսակ ՓՈՂԿԱՊՆեր վերջին նորաձեւութիւն, հատը 5 ղուրշէն սկսելով։

Վերոյիշեալ նիւթերու ցուցադրութիւնը և վաճառումը պիտի սկսին յառաջիկայ երկուշաբթի 4 ապրիլ (Ն. Տ.)։

Վաճառատանս արդէն հանրածանօթ է իւր գնոց աժանութեամբը։ 5—10

ՆԻՔՕԼԱ ԱՆՏՐԻՕՄԷՆՕ
ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԻՉ

[illegible] 99

Պ. Նիքօլա Անտրիօմէնօ այս անգամ Եւրոպայէ բերել տուած է լուսանկարչութեան յատուկ բազմաթիւ նորահնար գործիներ թէ՝ մեծ և թէ՝ փոքր լուսանկարներու պատրաստութեան համար։ Պ. Նիքօլա Անտրիօմէնօ ինքն անձամբ կը հանէ իրեն դիմող բազմաթիւ յաճախորդաց լուսանկարները։ Իբրեւ ապացոյց իւր կատարեալ յաջողութեան և յաճախորդացը հարկ եղած ապահովութիւնը տալու համար կը ծանուցանէ որ եթէ լուսանկար մը առաջին անգամ չյաջողելով տիրոջը կողմէ մերժուի, պատրաստ է երկրորդ անգամ հանել զայն։ Ո՛վ որ կը փափաքի թէ՝ աժան գնով, թէ չուտ և թէ բնականին նման լուսանկար մը ունենալ կրնայ առիթէն օգուտ քաղելով դիմել Պ. Նիքօլա Անտրիօմէնօյի լուսանկարչատունը, ուր ամեն կերպիւ գոհ պիտի մնայ։

Ինչպէս որ յստակ և պայծառ օրերու մէջ, նոյնպէս ամպոտ և մառախլապատ օրերու մէջ եւս լուսանկարք ամենայն յաջողութեամբ պիտի հանուին նոր գիւտերու շնորհիւ։

Զգուշացէ՛ք կարգ մը անձերէ, որք ինքզինքնին իբրեւ լուսանկարիչ կը ներկայացնեն։ 28—90

Նկարիչ Ոսկեզօծող եւ Տառագիր
Ս. ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ

Կը ծանուցանէ իւր մեծարոյ յաճախորդաց և [illegible] հասարակութեան թէ՝ այս անգամ իւր նկարչատունը փոխադրած է ի Համիտիյէ (Եսկի-Զապթիէ) ճամբայ թիւ 19. Մեծ. Բարսեղ աղա Ղազարոսեանի Աստղի վաճառատան վերնայարկը, ուր կը շարունակէ կատարել նկարչական ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ յանձնարարութիւնք. մասնաւորապէս վաճառատանց համար կը պատրաստէ ամեն լեզուով եւ գիրերով ցուցանակներ (թապելա), նոյնպէս ապակւոյ վրայ նորաձեւ [illegible] հայերէն փայլունութեամբ կը գրուած է ոսկեզօծ գրեր և նկարներ. յանձն կառնու նաեւ ամեն տեսակ շինութեանց ամէն տեսակ նկարչութիւնք, գործակցութեամբ հմուտ վարպետաց։

Գիները չափաւոր։ Գործերուն մաքուր և անխարդախ լինելուն կանխաւ ապահովութիւնք կը տրուին։ 14—25

ՊԱԶԱՐ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ԻԼԱՆ

Տիրէքլիք վէ քիւրս վէ պաչըրգ վէ բաբուճ վէ տէօշէմէլիք ճէմաան 220 բարչա օլարագ լուզումի օլան Մարմարա միրիէր թաշլարընըն մուայէն օլան խասսու ու չէրաիթի վէճհ իլէ վէ մէքրօ մուքիպի իթիպարը իլէ տէֆձէն միւզայէտէյէ գըլմիշ օլա միւնաղասասընըն Նիսանըն 12ճի բազար կիւնի գարարը գաթիի վէ ֆէրտասը ‰5 թէմինաթը մուգարրէր օլտուղընտան թալիպ օլանլարըն [illegible] մուրաճաաթ էյլէմէլէրի։ Նօ. 16 1—3

Հէճազը Ֆէրզայի հիմայունընտա պուլունան սաաքիրը Շահանէնին 308 սէնէսի մարտը իպթիտասընտան սէնէի միզքուրէ նիհայէթինէ գատար խուրաքէսի իչին մուգթազի էրզագ վէ սաիրէնին պուրաճտա [illegible] թալիպ օլանլարը թարիխը իլանտէն իթիպարէն պիր հաֆթա գատար մազամէ վալայի Սէրասքէրի [illegible] թալիպ օլանլարը [illegible] մուրաճաաթ էյլէմէլէրի։ Նօ. 17 1—3

ՀՐԴԵՀԻ եւ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹ ԲՐԻԹԻՇ էնտ ՄԸՐՔԸՆԹԱՅԼ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 10,439 944
ՀԱՍՈՅԹ 1890 ՏԱՐՒՈՅ 2,488,197

ՆՈՐԹՀԸՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3 975,500
ՀԱՍՈՅԹ 1890 ՏԱՐՒՈՅ 1,048,800

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար վերենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն Հրդեհի ծախուց համար մինչև ցարդ տուած վնասներն 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի:

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ: Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ թիւ 22 և 22 bis սենեակներն, առ **ԳԱՌՆԻԿ Ց. ՍԵՐՈԲԵԱՆ** Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երկու Ընկերութեանց

MORRHUOL DE CHAPOTEAUT

ՇԱՓՕԹՕԻ ՄՈՐՀՈՒՈԼԸ

Մորհուոլը կը ներկայացնէ զուտ մորիւ ձկան իւղի բոլոր կազմական սկզբունքները, բացի իւղային հանգամանքէ: Ամէն մարդ գիտէ մորիւ ձկան իւղի անպատեհութիւնները, ճաշակի և հոտոտելեաց անախորժ է և շատ անգամ անմարսելի ու փորհարութիւն յառաջ: Մորհուոլով բոլոր այս անպատեհութիւնք կ'անհետին, և այսօր քաղաքային և զինուորական հիւանդանոցներու և անկելանոցներու մէջ բժիշկները չափազանց օգուտ են ունենալով Մորհուոլը, դեղ մը որ ախորժակը կը զօրացնէ, որ հիւծախտաւորներու դէմքին կուտայ բնական կարմրած գոյնը, որ կը բուժէ հազը և գիշերային քրտինքը, և հիւանդին կը շնորհէ ուժ և բարեկեցութեան աճում: Մորհուոլը տարալուծ եւ կը տրուի առանց դժուարութեան, խոյսին կը բարեփոխէ կազմն այն անձանց որք յաճախակի հարբուխներու ենթակայ են: Մորհուոլը ամենեւին չի նմանիր մորիւ ձուկ լուծած մզուած քնէրուն. պզտիկ իւր գնդիկներու մէջ գրուած է. իւրաքանչիւրը կը ներկայացնէ Թուխ մորիւ ձկան իւղի ծանրութեան 25 անգամը, բժիշկները կը նկատեն այս դեղահատը գործածական ակրքանց ամենէն ճոխը:

Կեդ. վաճառատեղին ի Բարիզ, Վիվիէն փողոց, 8:

VIN DE PEPTONE

CHAPOTEAUT

ԳԻՆԻ ՇԱՓՕԹՕՅԻ

Կերակուրները ստամոքսային հիւթի զօրութեամբ մի մասնաւոր նիւթի կը վերածուին որ բէբթօն կը կոչուի և որ արեան մէջ անցնելով մարմնոյ այլ և այլ մասունքը անընդհատ վերակազմելու կը ծառայէ. ուստի եթէ ստամոքսը հիւանդ լինի, սա ամենակարեւոր գործողութիւնը 'ի կատար հանելու ոյժն ու զօրութիւնը չը պիտի ունենայ բնականաբար. ասոր համար Մ. Շափօթօ բէբթօնի միջոցաւ բէբթօնի վերածելով եզի մսոյ նոյն իսկ ստամոքսի ուղղակի գործողութենէն արտադրեալին նման մի բէբթօն ձեռք բերած է որով կրնան սնունդ առնուլ շատ ծանր և բոլորովին մարսողութենէ զուրկ ստամոքս ունեցող հիւանդներ, ինչպէս են անարիւնք, հիւծեալք, ապաքինեալք, և զանազան պատճառներով տկարացած անձինք. ասկէց զատ կրնայ նաեւ տղայոց աճումը դիւրացնել և ծերոց ալ սնունդ մատակարարել.

CHAPOTEAUT Pharmacien, 8, rue Vivienne, PARIS C
Et dans les principales Pharmacies.

ԴԵՂ ՋԵՐՄԻ ԵՒ ՏԵՆԴԻՑ

Տօքթօր Այէրի ջերմային հիւանդութեան, այս դեղը որ անխառն բաղադրութիւն մի է զուտ բուսեղինաց, է դառնահամ և ազդու կազդուրիչ ամեն տեսակ ֆիզիքական խանգարմանց, որ յառաջ կուգան ճահճախուտ վայրերու ջերմոտ կլիմայից վատ ու ապականեալ օդերէն, որուն օգտակարութիւնն և ապաքինիչ առոյգ յատկութիւնն երաշխաւորեալ է նորա անհամար արդիւնքը առոյգ գիտուն ամէն: Այս Ֆիզիքական խանգարութիւնք յառաջ կուգան օդին մէջ լողացող Թունաւոր ան վրէժ մարմնի նիւթոյ միջոցաւ, որք Թոքերէն անցնելով կը մտնեն արեան մէջ, կը խանգարեն լեարդն, և յառաջ կը բերեն տեսակ տեսակ ջերմեր և տենդեր, և արեան Թունաւորումն. որոց աս անուններ տրուած է. ջերմն և սարսուռ, Թագուն ջերմ, պարբերական ջերմն, ընդհատեալ ջերմն մաղձային տենդ և հրատապ տենդեր:

Թունաւորեալ օդերէ պատճառեալ հիւանդութիւնք կը պատահին այն տեղեր ուր ամենալըրան ապականեալ և Թունաւորեալ է ճահիճներէ կամ ճահճախուտ վայրերէ բուրեալ մանաւանդ նեխեալ, կամ բաց աղբանոցներէ և ականներու ծակերէն ելած Թունաւոր կազերով, զորս մարդիկ կը ծծեն շնչառութեամբ:

Այերի ջերմի ու տենդից դեղը կը ջնջէ այդ Թունաւոր նիւթոյ կամ կազերու ազդեցութիւնն և դուրս կը վանէ զայն մարմնոյն մէջէն, որոյ դարմանութիւնն առաւ գաղելս անվտանգ և անվնաս է և օգտակար առոյգ, միայն թէ տրուած հրահանգից համեմատ գործածուի: Կը ծախուի Միննաւէան և ընկերաց Ամերիկեան վաճառատան մէջ ի Ղալաթիա Կ. Պոլսոյ: 22

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիոյ և Պաթումի միջև կանոնաւորապէս քալող.

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Ալժերիա որ մարտ 30ին Մարսիլիայէն և ապրիլ 5ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի:

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Անուբիս որ պիտի մեկնի ապրիլ 5ին:

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 245 Ֆրանք
Բ. » 175 »

Ուղղակի և արագ ուղեւորութեան

Նաւուղիէի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՄՈԹԷ ԲԸԳՈՒԼ
Մուսհանէ Սիթէ Ֆրանսէզ

5

ՖԱՆԷԼԱՅԻ ՀԻՒՍԱՐԱՆ ԵՒ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԱՍԼԱՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ

Ի Մահմուտ փաշա, Քիւրքճի խան, Թիւ 26 եւ 15, եւ Պահճէ Գաբու, Մաքսատան կարգ. Թիւ 44 Թօհաֆճեան վաճառատունը.

Թէ' մեծ և թէ' փոքր քանակութեամբ' արանց, կանանց և տղայոց համար' անխառն բրդէ, մանածէ եւայլն, ուզուած Թանձրութեամբ և ուզուած չափով յանձնարարութիւնք կ'ընդունուին ու պատրաստ կը ծախուին Ֆանէլա շապիկներ, վարտիքներ, մուշտակներ եւայլն: Մեր ապրանքները կը մրցին եւրոպականներուն հետ թէ' աժանութեամբ, թէ' դիմացկունութեամբ և թէ' իրենց նուրբ հիւսուածով: Յաճախորդք ամէն կերպի գոհ պիտի մնան:

ՅՕԴԱՑԱՒԸ ԵՒ ՄԻԶԱՆՑՔԻ ՔԱՐԸ

ՉԵՆ ԿՐՆԱՐ ԲՈՒԺԻԼ ԱՌԱՆՑ ԼԻԹԻՆԻ

Տ. ԼԸ ԲԷՏՐԻՒԼԻ ԼԻԹԻՆ Ալք հատիկները, փոքր քանակութեամբ առնելով, քիչ ատենուան մէջ կ'անհետացնեն աւազն և քարը (մէզին հետ մէկտեղ քշուող միւս անլուծելի նիւթերն ալ): Ասով է որ անչափ ազդեցիկ են վերոյիշեալ հիւանդութեանց դէմ:

ԼԸ ԲԷՏՐԻՒԼ ԵՒ ԸՆԿ. ի Բարիզ եւ դեղատանց մէջ:

ԱՄԵՆԷՆ ՄԵԾ, ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ, ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ

ՀԱՆԴԵՐՁԵՂԷՆԱՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ ՀԱՄԱՅՆ ԵՒՐՈՊ. ԹՈՒՐՔԻՈՅ, ԱՍԻԱԿԱՆ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՄԷՋ

ՖՐԱԹԷԼԼԻ ԿՈԼՏԷՆՊԵՐԿ

Աւստրիական Արքունի Նպաստու

Այս վաճառատունն կը յանձնարարուի հաստատութեան և ամէն մրցման կրնայ դիմադրել իր կերպասներուն ընտիր յատկութեամբը, պատրաստութեան տոկունութեամբը, ինչպէս նաև հանդերձին գեղեցիկ կտրուածքովը:

ԳԼԽԱՒՈՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑՔ Ի Կ. ՊՈԼԻՍ

Թիւնէլի քով Թիւ 2, եւ Քարաքէօյի Կամուրջին գլուխը Թիւ 28

ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ԵՒ ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂՔ

Հալէպ
Քաւալլա
Ռուսճուք
Զմիւռնիա
Վառնա
Պուրկաս
Փիլիպէ
Բոր-Սաիտ
Սելանիկ
Սամսոն
Մերսին
Քիոս
Թարսուս
Ատանա
Պէյրութ
Դամասկոս
Տրիպոլիս (Սուրիական)
Եաֆա
Աքքա
Ալեքսանդրիա
Գահիրէ եւն. եւն.

COMP RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 23 4 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի:
Գշ. 24 5 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակ, ժամ 5ին յետ միջօրէի. Պիրէոսի ճամբով
Դշ. 25 6 Սեվաստոբոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին:
Դշ. 25 6 Սուրհանդակ դէպի փոքր Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ պաթում, առաւօտեան ժամ 11ին:
Եշ. 26 7 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի:

Ազդ — Մարտ 25/6, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող սուրհանդակը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպի Թրիբոլի, Պէյրութ, Եաֆա, և Բոր-Սայիտ գացող շոգենաւուն: 10

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Որք ամէն երկու շաբթուան կը բանին Լիվէրբուլէ և Արեւելքի միջեւ

Անուանք	Թոնոլ	Անուանք	Թոնոլ
Ումպրիա	7718	Գամփանիա	4845
Էդրուրիա	7718	Պոթնիա	4531
Սէրվիա	7391	Սամարիա	3574
Աւրանիա	7268	Մարաթոն	2403
Բավոնիա	5587	Աթլաս	2393
Սեֆալոնիա	5517	Սարակոսա	2166
Կալլիա	4809	Թարիֆա	2246
Սքիթիա	4557	Բալմիրա	2144
Ալեբբօ	2143	Թրինիտատ	899
Քէտար	1876	Մարոքքօ	1855
Շէրպուրկ	1614		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ գործակալաց
Thomas C. Joly
Ալեքսիատիս խան, Թիւ 11
Ղալաթիա

17

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Հըլ. Անվէրս, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայ միջև

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ և Ընկ.

Անուանք	Թոնոլ	Անուանք	Թոնոլ	Անուանք	Թոնոլ
Ալբանօ	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բալերմօ	3200
Անճէլօ	3000	Կալիլէօ	5500	Բանթէր	1700
Ապոլլօ	5500	Հիտալկօ	2200	Բլաթօ	1500
Արկօ	2300	Հօզօ	1800	Բոլօ	1000
Արխոնդօ	5000	Կրոնօ	2200	Բութիգօ	2800
Գասսիօ	3000	Հիրօ	2000	Բիլաթօ	4400
Գորոլինօ	2200	Հօռայլօ	3000	Բրինդիզօ	3200
Գրաւօ	2000	Հինտօ	7000	Ռոլլօ	3000
Գեֆֆալօ	8800	Հումպեր	1200	Ռոմէօ	3500
Գէյրօ	2600	Այլօ	5000	Ռօզարիօ	3500
Գալիբսօ	2500	Ձիւնօ	2300	Սալէրնօ	4000
Գամէօ	2100	Քէլսօ	2000	Սանթիագօ	8200
Գոնգօ	2000	Քօլբիկօ	4200	Սաֆօ	2000
Գոմօ	2700	Քովնօ	2200	Սիլվիօ	2000
Չիքակօ	5000	Լէօ	2000	Սորենթօ	4300
Գլիօ	2500	Լեբանթօ	4500	Թ. Ուիլսըն	3000
Գոլորատօ	3400	Լիվորնօ	3000	Թասսօ	1200
Տիդօ	2500	Մալմօ	1500	Թոլիտօ	2800
Տոմինօ	2500	Մարենկօ	4300	Թորբէտօ	900
Տաբօ	4800	Մարթէլլօ	6500	Ուրբինօ	5000
Տրագօ	2100	Միլօ	2000	Վոլթուռնօ	5000
Եայնամօ	2600	Մուրիլլօ	3100	Վեսօ	3600
Էլտորատօ	3000	Նիրօ	2000	Ձեբրա	1000
Էլեքթրօ	3200	Օրլանտօ	3000	Ծիֆայրնըս	200
Ֆրամթօ	2600	Օթէլլօ	5000	Զէմօ	200
Ֆալգոն	800	Օփորթօ	4500	Զէրօ	140
Ֆլօրա	700	Օտտօ	2000	Մուքիթօ	120
Էճիբշըն Մոնարք					8000
Բէրշըն Մոնարք					8000
Լէյգըն Մոնարք					8100

Բէյրօ շոգենաւը, նաւապետ Մաքրըմ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է ամսոյս 22ին և ապրիլ 6ին աստ կ'սպասուի:

Եսօ շոգենաւը, նաւապետ Մուռ, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հըլ և ապրիլ 8ին պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար:

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւնք կ'ընծայուին

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՌԻՑՕ
Գործակալք
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա

7

Արտօնատէր Օ. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

ՀՈՏԵՂԻՆԱՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՏԻԱՖԱՆ

Կ. ՄԱՍՋԻՆԵԼԼՈ ԵՒ ԸՆԿ.

ՓԱՐԻԶ — 32, Օբէռայի ծառուղին, 32 — ՓԱՐԻԶ

ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՆԻՒԹՔ

ՏԻԱՖԱՆ

ՓՈՒՏՐԱ ՍԱՌԱ ՊԷՌՆԱՐ

Ռուսական Օտըքոլոնը	Ռէժանի անուշահոտութիւնք
Ա լա Բօ Տ'Էսբանեի ջուր	Սառա Պեռնար »
Ֆեռորա անուշահոտութիւնք	Տիաֆան կաթ Իռիսի

Աճառք, Էքսթրէ, արդուզարդի ջուր, եւայլն

Կը ծախուին հոտեղինաց ամեն աղէկ վաճառատանց մէջ:

ԱՆՈՒՇԻ ՈՒ ՕՇԱՐԱԿԻ ՍՊԱՍՆԵՐ
ԱՆՈՒՇԻ ՍԿԱՀԱԿՆԵՐ, ԴԳԱԼՆԵՐ ՈՒ ՍԿՈՒՏԵՂՆԵՐ
ԴԻՆԳԼԵՐՑ ԵՒ ԶՕՐԳԱՐՈՒՆ

Վերոգրեալ նիւթերն. որք են մեր տեղւոյն հայ արհեստաւորաց ճարտարութեան արդիւնք են, հարիւր տոկոս արծաթով ու նուրբ ճաշակաւ մը պատրաստուած և բուն իսկ արծաթեայ անօթներէն բնաւ տարբերութիւն չունին. Փափաքողք կրնան դիմել ի Պոլիս Մեծ Շուկայ Վարագճը խան. վարի յարկ, թի 2, Յովսէփ Թօրոսեանի սենեակը:

OREZZA

Հանքային ջուր երկաթախառն թթուածով, ամէնէն հարուստ երկաթ եւ ածխաթթուոյ մասին:

ԱՅՍ ՋՈՒՐ ՄՐՑԱԿԻՑ ՉՈՒՆԻ
ՍՏԱՄՈՔՍԱՑԱՒԵՐՈՒ—ՏԵՆԴԵՐՈՒ—ՔԼՈՐՈԶԻ—ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԵԱՆՑ
ԵՒ ԱՐԵԱՆ ՆՈՒԱԶՈՒԹԵՆԷ
[illegible] ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ ԲՈՒԺՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՇԻՐՔԷԹԻ ՀԱՅՐԻԷ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

1892 Մարտ 4էն սկսեալ մինչեւ Ապրիլ 20 Երկուշաբթի

(Բացի կիրակի օրերէն) Եւրոպական եզերէն կամուրջ իջնող շոգենաւաց երթեւեկութիւնք

Ժ. Վ. Թ

12 15 Ենիմ. Մէզղ. Պէօյ. Թարպ. Ենիք. (Ենիքէի շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի) 38
1 40 Ենիմ. Մէսարբ. Պէօյիւքտ. Թարպ. Ենիք. Միրկ. Ռ. Հիսար (Ռ. Հիսարի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 37
2 50 Ռ. Ա. Գավագ Մէզղ, Պէօյք. Թարապ. Պէյգօզ անկից մինչ. Գանտլի. Ասիական եզերքի նաւամատոյցները հանդիպելով Գանտիլլիի շոգ. պիտի հաղորդակցի. և ուր. օրերը Օրթ.է զատ Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գզկ. Պէշ. 31
3 5 Ենիմ. Մէզարբ. Պէօյիւք. Թարապ. Ենիք. Աթէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար. Ռ. Հիսարի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի. (ուրբաթ օրերը Պէպէք. Առնվ. Գուրչ. Օրթաք. 39
4 30 Ենիմ. Մէզար. Պէօյիւք. Թարպ. Ենիք. Աթէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար. Պէպէք. Պէշիկ. ուր. օրերը Առնվ, Գուր. Օրթ. 33
6 — Ենիմ. Մէզղ. Պէօյիւք. Թարպ. Ենիք. Աթէնիա Միրկ. Պօյաճք. Ռ. Հիսար Պէպէք Առնվ. Գուրչ. Օրթաք. Պէշիկ. 23
7 — Ենիմ. Մէզար. Պէօյիւքտ. Թարապ. Պէյգօզ Բաշղ. Ենիք. Միրկ. Գանլըճ. Ռ. Ա. Հիսար Գանտ. Առնավ. Չէնկէլք. Պէյլէր. Օրթաք. Գուզ. Պէշիկ. Խուզ. 25
8 — Ա. ԵՒ Ռ. Գավագ Ենիմ. Մէզար. Պէօք. Թարապ. Ենիք. Աթէն. Միրկ Ռ. Հիսար Պէպէք Առնավ. Գուրչ. Օրթաք. Պէշիկ. 32
10 — Մէզարբ. Պէօյ. Թարապ. Ենիք. Միրկ. Ռ. Հիսար Առնավ. Օրթաք. Պէշ. 28

Ենիքէօյէն կամուրջ իջնող շոգենաւք

12 40 Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպէք Առնվ. Գուրչ. Օրթ. Պէշիկ. 20
1 10 Ենիք. Աթէնիա Միրկ. Պօյճ. Ռ. Հիսար Պէպէք Պէպէքի նաւամատոյցը հանդիպելով ուրբաթ օրերը Առնավ. Գուրչ. Օրթաք. Պէշիկ. 19
10 10 Միրկէօնէն ուղղակի կամուրջ 22

Առնավուտքէօյէն կամուրջ իջնող շոգենաւք

12 15 Պէպէք Առնվ. Գուրչ. Օրթաք. Պէշիկ. 23
1 Պէպէք Առնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկ. 20
1 20 Օրթաք.էն ուղղ. կամուրջ. [բացի ուր. է] 22
1 45 Պէպէք Առնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիկ 25
2 25 Ռ. Հիսար Պէպէք Առնվ. Գուրչ. Օրթ. Պէշիկ. 23
3 — Պէպէք Առնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիկ. ուրբաթները 3 15ին 22
3 30 Պէպէք Առն. Գուր. Օրթ. Պէշ. բացի ուր է 20
4 — Ռ. Հիսար Պէպէք Առնվուք. Գուր. Օրթաք. Պէշիկ Գազ. բացի ուրբ. է 37
4 15 Օրթաք.էն ուղղ. կամուրջ. բացի ուր. է 32
4 45 Պէպէք. Առնվ. Գուր. Օրթաք Պէշէք. 22
5 30 Պէպէք. Առնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիկ. (բացի ուր. է) 28

Ասիական եզերէն կամուրջ իջնող շոգենաւք

12 20 Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզ. 34
12 30 Պէյգօզ Բաշղ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Օրթք. (Գանտլ. պիտի հղրդկցի.) (Ուրբաթները բացի Օրթաք.էն Վան. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. 22
1 10 Պէպէք Գանտ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզ. Պէշիկ. [բացի ուրբաթէ] 28
1 40 Պէյգօզ Բաշղ. Ենիք. Գանլճ. Միրկ. Ռ. Ա. Հիսար Գանտ. Առնվ. Չէնկ. Պէյլ. Օրթ. Գուզ. Խուզ. Պէշիկ. Գազ. 1
2 5 Գանտ. Վանիք. Չէնկլ. Պէյլր. Գուզկ. Պէշիկ. 34
3 5 Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկէլք. Պէյլէրպ. Գուզկ. Պէշիկ. 28
3 30 Պէյգօզ Բաշղ. Չուպ. Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտ. Օրթ. (Գանտիլլիի շոգենաւուն կը հաղորդակցի. ուրբաթներ բացի Օրթ.է Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պէշիկ. պիտի հանդիպի) 32
4 20 Գան. Վան. Չէնկ. Պէյլ. Գզկ. Խուզ. [բացի ուրբաթէ] 34
5 — Պէյգօզ Բաշղ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսր. Գանտ Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գզկ. Պէշ. 19
7 — Միրկ. Ռ. Ա. Հիսար Գանտ. Առնվ. Չէնկ. Պէյլ. Օրթք. Գուզկ. Պէշիկ. Խուզ. 1
9 — Պէօյ. Թարպ. Պէյգ. Բաշղ. Չուպք. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտլի. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Խուզ. 20
10 25 Պէյգօզ. Գանտ. Չէնկ. Պէյլ. Խուզ. (ուրբաթ օրերը Գանտիլլիէն ուղղակի կամուրջ]. 23
11 — Գզկնճք.էն ուղ. կամրջ. (բացի ուր.) 19
11 15 Գանտլ.էն ուղղակի կամուրջ բաց ի ուրբաթ օրերէ 25

(Բացի կիրակի օրերէն) կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը

1 30 Պէշիկ. Օրթաք. Առնավ. Պէպէք Ռ. Հիսար 23
2 30 Պէշիկ Օրթաք. Առնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Ենիք Թարպ. Պէօյտ. Մէզ. Ենիմահալլէ. 38
3 35 Գապաթ. Խուզ. Պէշիկ. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Առնավ. Գանտլի. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիք. Բաշղ. Պէյգ. Թարապ. Պէօյ. Մէզ. Ենիմահալլէ 25
4 15 Պէշիկ. Օրթ. Գուրչ. Առնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար Պօյաճք. Աթէն. Ենիք. Թարպ. Պէօյիւքտ. Մէզարբ. Ենիմահ. 23
5 15 Խուզ. Պէշիկ. Գուզկ. Օրթաք. Պէյլ. Չէնկ. Առնվ. Գանտ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլ. Միրկ. 1
6 — Գապաթ. Պէշիկ. Օրթաք. Գուրուչ. Առնվ. Պէպէք. Ռ. Հիսար Միրկ. Ենիք. Պէյգօզ. Թարապ. Պէօյիւքտ. Մէզարբ. Գավագներ 32
7 — Պէշիկ. Խուզ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Առնվ. Գանտ. Ռ. Հիսար Պօյճ. Գանլ. Ենիք. Թարպ. Պէօյք. 20
8 10 Պէշիկ. Օրթ. Առնավ. Պէպ. Ռ. Հիսար Միրկ. Ենիք. Թարպ. Մէզար. Պէօյ. 28
9 20 Պէշիկ. Օրթաք Գուրչ. Առնավ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. 22
10 5 Պէշիկ. Օրթ. Գուրչ. Առնավ. Պէպէք Ռ. Հիսար Պօյճք. Միրկ. Աթէն. Ենիք. Թարապ. Պէօյք. Մէզար. Ենիմահ. (ուրբաթ օրերը) 10 15ին. 38
10 45 Ռ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Աթէն. Ենիք. Թարպ. Պէօյիւքտէրէ. Մէզար. Ենիմ (ուրբաթները չկայ) 32
11 20 Ենիք. Թարպ. Պէօյ. Մէզղ. Ենիմ. [ուրբաթները Պօյաճքիւղ] 39
11 35 Պէպէք Ռ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Աթէն. Ենիք. 1

Կամուրջէն Առնավուտքէօյ երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը

2 5 կամուրջէն ուղղ. Պէպէք բաց ի ուր է 20
3 25 կամուրջէն ուղղակի Ռ. Հիսար [բաց ի ուրբաթէ. 37
4 10 Ուղղակի Պէպէք 22
4 50 Ուղղակի Պէպէք [բացի ուր. օրերէ] 28
10 35 Պէշիկ. Օրթ. Գուրուչ. Առնավ. Պէպէք Գանտ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլճ. Միրկ. Ենիք. Բ. Պաշճ. Պէյլ. բացի ուր է 1
11 15 Գազ. Պէշիկ. Օրթ. Գուր. Առնավ. Պէպէք Ռ. Հիսար. Պօյաճքը. 20
11 45 Պէշիկ. Օրթ. Գուրուչ. Առնվ. Պէպէք 23
12 — Պէշիկ. Օրթ. Գուր. Առնվ. 25

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը

1 20 Ուղղ. Գանտլ. ուրբ. ները Խուզ, Գուզկ. 34
2 — Խուզ. Պէյլ. Չէնկ. Պէպէք [Պէպէքէն Ենիմ. գացող շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի]. 23
2 20 Ուղղակի Ա. Հիսար: 28
3 20 Խուզ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Չուպուք. Բաշղ. Պէյգ. 19
3 30 Ուղղակի Գանտլ. (բացի Ուր. օրերէ) 34
9 5 Գուզ. Պէյլ. Չէնկ. Գանտլ. Ա. Հիսար Գանլըճա. Բ. պաշճէ. Պէյգօզ (ուրբ. օրերը ժամ 9 30 մինչեւ Գանտլ. 23
10 30 Պէյլէր. Չէնկ. Վանիք. Գանտ. ուր. օրերը 10 20ին Գուզկ. Առվ. Ա. և Ռ. Հիսար Գալճ. Միրկ. Ենիք. Բաշղ. Պէյգօզ 25
10 30 Պէշիկ. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլճ. Բ. Պաշճէ Պէյգ. Մէզարբ. Ռ. Ա. Գավագներ. 37
10 40 Խուզ. Գուզ. (Բացի ուրբաթէ) 19
11 — Պէշիկ. Գուզք. Պէյլր. Չէնկէլքէօյ Վան. Գանտ. Պէյգզ (Ուրբաթ օրերը Խուզ. պիտի հանդիպի) 34
11 22 Գանտլի. Ա. Հիսար Գանլըճ. Չուպ. Բաշղ. Պէյգօզ (ուրբթ. Գուզկ) 22
11 45 Գազ. Գուզ. Պէյլ. Չէն Վանիք Գանտ. (Փոթորկալից օդերուն այս շոգենաւ Գանտիլլի չի պիտի հանդիպի 28
12 — Խուզ. Գուզ. (Բացի ուր. և շաբաթէ) 15

Առաւօտները Ենիմահալլէէն ժամ 4 30 անցած և երեկոները կամուրջէն ժամ 9 5ին Պէյգօզ և Պէյգօզէն 10ին և կամուրջէն 8 30ին եւրոպական եզերք և 10ին Մէզարբ.էն և երեկոները 10 40ին կամուրջէն Խուզ. գացող շոգենաւք բնաւ չպիտի ընթանան:

Փոթորկալից օդերուն Աթէն. Մէզարբուռնու և 9. Գավագ շոգենաւ չպիտի հանդիպի:

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Իւսկիւտարէն Կամուրջ		Կամուրջէն Իւսկիւտար	
— —	— —	12 50	
12 30		1 20	7 10
1 —	7 — Պէշիկ.	1 50 Պէշիկ.	8 20 Պէշիկ.
1 30 Պէշիկ.	8 — Պէշիկ.	2 20	9 5
2 —	8 30 Վ.ռոփ.	2 50	9 50
2 30	9 — Պէշիկ.	3 20 Վ.ռոփ.	10 15 Պէշիկ.
3 —	9 30	3 20 Պէշիկ.	10 30 Ֆէրպ.
3 30	10 — Ֆէրպ.	4 —	10 40 Գզկ.
3 45 Ֆէրպ.	10 15 Պէշիկ.	4 30 Ֆէրպ.	11 —
4 10	10 40	4 45 Պէշիկ.	11 30 Ֆէրպ.
4 40	11 — Գուզկ.	5 15 Վ.ռոփ.	11 20
5 — Վ.ռոփ.	11 — Ֆէրպ.	5 35 Պէշիկ.	11 50
5 35 Ֆէրպ.	11 20	6 15 Ֆէրպօթ	12 — Գզկ.*
5 55	11 40	6 25 Պէշիկ.	12 10
6 30	12 5	— —	— —
— —	— —	— —	— —

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն Կամուրջ		Կամուրջէն Իւսկիւտար	
— —	7 — Պէշիկ.	— —	6 25 Պէշիկ.
12 30	8 — Պէշիկ.	— —	7 10
1 15	8 20 Վ.ռոփ.	12 50	8 20 Պէշիկ.
2 — Պէշիկ.	9 — Պէշիկ.	1 20	9 5
2 30	9 30	1 50 Պէշիկ.	9 45
3 20	10 — Ֆէրպ.	2 45	— —
3 45 Ֆէրպօթ	10 15 Պէշիկ.	3 15 Պէշիկ.	10 15 Պէշիկ.
4 —	10 40	3 30 Վ.ռոփ.	10 30 Ֆէրպ.
4 40	11 Ֆէրպ.	4 30 Ֆէրպօթ	10 40
5 35 Ֆէրպօթ	11 10	4 30 Պէշիկ.	11 30 Ֆէրպ.
5 15 Պէշիկ.	11 45	5 15 Վ.ռոփ.	11 20
6 —	12 5	5 30 Պէշիկ.	11 40
— —	— —	6 15 Ֆէրպօթ	12 10

* Այս երթեւեկութիւնն ուրբաթ շաբաթ եւ տօն օրերը տեղի չպիտի ունենայ:

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

2 30 Հարէմէն Սալաճագ (բաց ի կիրակիէ)
4 15 » » (բացի ուրբաթէ)
10 40 » » (բացի ուր. և կիր. օրերէ)
11 25 » » (ուր. և կիր. ժ. 10 45ին)
2 — կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (բացի կիրակիէ)
3 45 կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (Բացի ուրբթէ)
10 10 կամուրջէն Հարէմ անոր Սալաճագ (Բացի ուրբաթ և կիրակի օրերէ]
11 10 կամուրջէն Հարէմ անոր Սալաճագ (կիրակի և ուրբաթ օրերը ժմ. 10 30 ին).

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ

ԵՒ

ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱՓԱՐԶ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 45 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
5 35 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
10 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
4 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
6 15 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 30 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար

Ծան. — Օդը փոթորկալից եղած ատեն, շոգենաւք իւրեանց ժամուն տեղը չպիտի գան: